

Z A K O N
O POLICIJSKIM SLUŽBENICIMA FEDERACIJE BOSNE I HERCEGOVINE

DIO PRVI
UVODNE ODREDBE

POGLAVLJE I.
OPĆE ODREDBE

Članak 1.
Predmet Zakona

Ovim se Zakonom reguliraju policijske ovlasti i radnopravni status policijskih službenika Federacije Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: FBiH).

Članak 2.
Policijski službenici

(1) Ovaj se Zakon primjenjuje na policijske službenike uposlene u Federalnoj upravi policije (u daljnjem tekstu: policijski organ).

(2) Odredbe ovoga Zakona primjenjuju se i na policijske službenike koji rade u drugim organizacijskim jedinicama Federalnog ministarstva unutarnjih poslova (u daljnjem tekstu: Ministarstvu) ili drugoga ministarstva FBiH ili državnoga organa FBiH u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonima kojima se uređuje ustroj, upravljanje i mjerodavnost navedenih organizacijskih jedinica ili organa uprave.

(3) Od povjerenstava ili odbora ili drugih tijela, uspostavljenih sukladno ovome Zakonu, može se tražiti izvršenje zadataka ili poslova za organizacijske jedinice ili organe uprave iz stavka 2. ovoga članka u mjeri u kojoj je to predviđeno zakonima temeljem kojih su navedene organizacijske jedinice ili organi uprave uspostavljeni.

(4) Policijski službenici su oni pripadnici policijskoga organa iz stavka 1. ovoga članka i pripadnici organizacijskih jedinica i organa uprave iz stavka 2. ovoga članka koji su ovlaštene primjenjivati policijske ovlasti propisane ovim Zakonom i postupati kao ovlaštene službene osobe prema zakonima o kaznenom postupku u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: ZKP).

(5) Radna mjesta na kojima se upošljavaju policijski službenici propisuju se prema zakonu kojim se uspostavlja policijski organ ili organizacijska jedinica ili organ uprave iz stavka 2. ovoga članka te propisima donijetim na temelju Zakona.

Članak 3.
Osnove za rad

(1) Rad policijskih službenika temelji se na ustavima Bosne i Hercegovine i FBiH, zakonima i drugim propisima koji se primjenjuju u FBiH.

(2) U obavljanju svojih dužnosti policijski službenik djeluje na nepristran i zakonit način, vođen javnim interesom da služi i pomaže javnosti, promovirajući razvitak i očuvanje demokratske prakse, sukladno zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda.

Članak 4. Nacionalna zastupljenost

Struktura policijskih službenika u policijskome organu odražava nacionalnu strukturu pučanstva FBiH prema popisu pučanstva iz 1991. godine.

Članak 5. Policijske oznake

(1) Policijskom službeniku službenu policijsku iskaznicu i policijsku značku izdaje rukovoditelj policijskoga organa (u daljnjem tekstu: rukovoditelj).

(2) Policijski službenik nosi odoru, sukladno pravilniku policijskoga organa i drugim propisima. Iznimno, u navedenome pravilniku, zbog specifične prirode određenih zadataka i sukladno prihvaćenim policijskim standardima, može se propisati izvršenje određenih policijskih zadataka u civilu ili u posebnoj službenoj odori i s opremom.

(3) Za policijske službenike iz st. 1. i 2. članka 2. ovoga Zakona oblik službene policijske iskaznice i značke, koja mora biti jasno prepoznatljiva javnosti kao policijska oznaka, propisuje Vlada FBiH (u daljnjem tekstu: Vlada Federacije).

(4) Vlada Federacije donosi propis o izgledu jedinstvene policijske odore svih policijskih snaga FBiH.

Članak 6. Pravo i dužnost nošenja oružja

Policijski službenik drži i nosi oružje i streljivo sukladno pravilniku koga donosi ministar ministarstva u okviru kojega je ustanovljen policijski organ ili organizacijska jedinica ili organ uprave iz stavka 2. članka 2. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: ministar, odnosno ministarstvo).

DIO DRUGI POLICIJSKE OVLASTI

POGLAVLJE II. TEMELJNA NAČELA

Članak 7. Obveza identifikacije

(1) Prije nego što policijski službenik počne primjenjivati policijske ovlasti, obvezan je identificirati se pokazivanjem službene policijske iskaznice ili policijske značke.

(2) U iznimnim slučajevima, kada idenfikiranje iz stavka 1. ovoga članka može ugroziti sigurnost policijskoga službenika ili druge osobe ili dovesti u pitanje postizanje zakonita cilja koji

opravdava primjenu policijskih ovlasti, policijski službenik može se identificirati na drugi način ili odgoditi identifikaciju.

(3) Čim okolnosti iz stavka 2. ovoga članka prestanu policijski se službenik identificira na način iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 8.

Prikladnost i razmjernost primjene policijskih ovlasti

(1) Primjena policijskih ovlasti mora biti prikladna i razmjerna potrebi radi koje se poduzima.

(2) Policijske ovlasti primjenjuju se sredstvima kojima se može postići zakoniti cilj s najmanje štetnih posljedica i u najkraćem vremenu.

Članak 9.

Odluke i naredbe za primjenu policijskih ovlasti

(1) Policijski službenik primjenjuje policijske ovlasti prema vlastitoj odluci sukladno Zakonu, kao i na temelju zakonite naredbe nadređenoga službenika ili mjerodavnoga organa.

(2) Policijski službenik neće izvršiti naredbu ukoliko bi time počinio kazneno djelo prema kaznenom zakonodavstvu u Bosni i Hercegovini. Policijski službenik podnijet će odmah izvješće o neizvršenju naredbe svome izravno nadređenom službeniku, odnosno višem nadređenom službeniku ukoliko je naredba izdana od izravno nadređenoga policijskog službenika.

(3) Ukoliko naredba bude ponovljena, bez obzira na izvješće o neizvršenju, policijski službenik svoje izvješće dostavit će Odjelu za unutarnju kontrolu i inspekciju (u daljnjem tekstu: Odjel za unutarnju kontrolu).

POGLAVLJE III.

POJEDINE POLICIJSKE OVLAŠTI

Članak 10.

Policijske ovlasti propisane ovim Zakonom

(1) Pored dužnosti i ovlasti propisanih ZKP-om, policijskim službenicima, odnosno policijskome organu, radi sprečavanja kaznenih djela i održanja javnoga reda i mira, ovim se Zakonom daju slijedeće policijske ovlasti:

1. provjera i utvrđivanje identiteta osoba i stvari;
2. obavljanje razgovora;
3. privođenje;
4. potraga za osobama i stvarima;
5. privremeno ograničenje slobode kretanja;
6. izdavanje upozorenja i naredaba;
7. privremeno oduzimanje predmeta;
8. privremeno korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava;
9. pregled osoba, stvari i prijevoznih sredstava;

10. audio i video snimanje na javnim mjestima;
11. uporaba sile;
12. obrada osobnih podataka i vođenje evidencija;
13. zaprimanje prijava.

(2) Ovlasti koje su policijskim službenicima, odnosno policijskome organu, dane ovim Zakonom mogu se ograničiti zakonom kojime se taj organ uspostavlja.

Odjeljak 1 - Provjera i utvrđivanje identiteta osoba i stvari

Članak 11.

Ovlast provjere identiteta osoba

(1) Policijski je službenik ovlašten izvršiti provjeru identiteta osobe koja:

1. je prijetnja drugoj osobi ili javnome redu ili sigurnosti koja zahtijeva policijsku akciju;
2. se pregleda ili protiv koje su poduzete druge mjere ili radnje propisane Zakonom;
3. je zatečena u objektu ili drugim prostorijama ili u vozilu koje se pregleda, ukoliko je provjera identiteta prijeko potrebna;
4. je zatečena na području ili u objektu u kojem je sloboda kretanja privremeno ograničena, ukoliko je provjera identiteta prijeko potrebna;
5. načinom na koji se ponaša izaziva sumnju da je počinitelj kaznenoga djela, prekršaja ili drugoga zabranjenog ponašanja, ili ga namjerava počinuti, ili koja svojom tjelesnom pojavom sličići osobi za kojom se traga;
6. je zatečena na mjestu gdje je iz sigurnosnih razloga prijeko potrebno utvrditi identitet svih osoba ili skupine osoba.

(2) Policijski službenik obavijestit će osobu o razlozima zbog kojih je potrebna provjera njezina identiteta.

Članak 12.

Načini provjere identiteta

(1) Provjera identiteta osobe vrši se uvidom u njezinu osobnu iskaznicu ili koju drugu javnu ispravu koji sadrži njezinu fotografiju i njezin potpis.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, provjera identiteta može se izvršiti i temeljem izjave druge osobe čiji je identitet utvrđen.

(3) Kada je prijeko potrebno, provjera identiteta može uključivati i provjeru boravišta ili prebivališta.

Članak 13.

Ovlast utvrđivanja identiteta

(1) Ovlast utvrđivanja identiteta primjenjuje se prema osobi koja ne posjeduje ispravu iz članka 12. stavka 1. ovoga Zakona ili ukoliko postoji sumnja u vjerodostojnost te isprave. Identitet se utvrđuje metodama i sredstvima kriminalističke tehnike.

(2) Radi utvrđivanja identiteta osobe policijski je organ ovlašten javno objaviti fotorobot, crtež, snimku ili opis te osobe.

(3) Ako ne postoji mogućnost utvrđivanja identiteta na drugi način, policijski je organ ovlašten objaviti fotografiju osobe koja nije sposobna dati svoje osobne podatke ili tijela nepoznate osobe.

Članak 14. Identifikacija predmeta

(1) Ovlast provjere i utvrđivanja identiteta predmeta primjenjuje se kada je prijeko potrebno utvrditi karakteristike i specifične osobine toga predmeta, kao i odnos neke osobe ili događaja prema tome predmetu.

(2) Policijski je organ ovlašten javno objaviti sliku, crtež, snimku ili opis predmeta ukoliko je to od značenja za uspješnu provedbu postupka utvrđivanja identiteta toga predmeta.

Odjeljak 2 - Obavljanje razgovora

Članak 15. Razgovor

(1) Kada god postoji zakoniti razlog policijski službenik može pozvati osobu da dođe u službene prostorije policijskoga organa radi razgovora.

(2) Razgovori se obavljaju u vremenu između 6,00 sati i 21,00 sata i ne mogu trajati dulje od šest sati.

(3) Poziv na razgovor mora sadržavati: ime i prezime osobe koja se poziva, naziv odjela policijskoga organa koji upućuje poziv na razgovor, kao i mjesto, datum, vrijeme i razlog pozivanja te upozorenje da će osoba koja se poziva biti prisilno dovedena ukoliko se na odgovarajući način ne odazove pozivu.

(4) U iznimnim slučajevima, policijski je službenik ovlašten osobu pozvati usmeno ili putem odgovarajućeg telekomunikacijskog sredstva, pri čemu joj je dužan priopćiti razlog pozivanja, kao i upozoriti je na mogućnost da bude prisilno dovedena. Uz suglasnost te osobe, policijski je službenik može prevesti do službenih prostorija.

(5) Obavljena dostava poziva potvrđuje se dostavnicom.

Odjeljak 3 – Privođenje

Članak 16. Privođenje bez naloga

(1) Bez pismenoga naloga mjerodavnoga organa, policijski službenik u službene prostorije policijskoga organa može privesti osobu:

1. čiji je identitet potrebno utvrditi, kada nema drugoga načina,
2. za kojom je zvanično pokrenuta potraga,
3. koja se ne odazove pozivu za razgovor iz članka 15. ovoga Zakona.

(2) Privođenje iz stavka 1. ovoga članka može trajati onoliko dugo kolikoj je prijeko potrebno za izvršenje policijske radnje, a najdulje šest sati.

Odjeljak 4 - Potraga za osobama i stvarima

Članak 17.

Potruga i oglašavanje

- (1) Policijski su službenici ovlašteni provoditi mjere potrage za osobama i stvarima.
- (2) Potraga se pokreće za osobom koja je proglašena nestalom ili koja se traži sukladno Zakonu.
- (3) Policijski organ zvanično poduzima oglašavanje kako bi se:
 1. utvrdilo boravište ili prebivalište osobe sukladno Zakonu;
 2. utvrdio identitet osobe koja nije u stanju dati svoje osobne podatke ili identitet tijela osobe čiji se osobni podaci ne mogu utvrditi;
 3. pronašao određeni predmet.

Odjeljak 5 - Privremeno ograničenje slobode kretanja

Članak 18.

Uvjeti za ograničenje kretanja

(1) Policijski službenik može privremeno ograničiti kretanje osobe na određenome području ili u određenome objektu kada je to prijeko potrebno, kako bi se spriječilo počinjenje kaznenih djela, prekršaja ili drugoga zabranjenog ponašanja, ili kako bi se spriječilo ugrožavanje javnoga reda i sigurnosti.

(2) Privremeno ograničenje slobode kretanja ne može se nastaviti nakon postizanja cilja zbog kojega je bilo primijenjeno, a ni u kom slučaju ne može trajati dulje od šest sati bez službenoga odobrenja.

Članak 19.

Način potrage i ograničenja kretanja

Mjere potrage iz članka 17. ovoga Zakona i privremeno ograničenje slobode kretanja iz članka 18. ovoga Zakona provode se kriminalističko-taktičkim radnjama (potraga, pregled određenih zgrada i prostorija, zasjeda, racija, djelomična i potpuna blokada prometa i drugih površina).

Odjeljak 6 - Izdavanje upozorenja i naredaba

Članak 20.

Davanje upozorenja

Policijski službenik upozorit će osobu koja svojim ponašanjem, djelovanjem ili propuštanjem može ugroziti svoju ili sigurnost drugih osoba ili imovine, prekršiti zakon i red, odnosno u slučaju postojanja osnovane sumnje kako bi ta osoba mogla počinuti ili izazvati drugu osobu da počini kazneno djelo.

Članak 21.

Uvjeti za izdavanje naredaba

- (1) Naredbe se izdaju radi:
 1. otklanjanja opasnosti po život i osobnu sigurnost građana;

2. otklanjanja opasnosti po imovinu;
3. sprečavanja počinjenja kaznenoga djela, hvatanja počinitelja kaznenoga djela te pronalaženja i osiguravanja tragova kaznenih djela koji mogu poslužiti kao dokaz;
4. održavanja reda i zakona, odnosno ponovne uspostave reda i zakona;
5. onemogućavanja pristupa ili zadržavanja u prostoru ili objektu gdje to nije dozvoljeno.

(2) Naredbe izdaje rukovoditelj ili policijski službenik kojeg rukovoditelj ovlasti. Policijski službenik može samostalno izdavati naredbe samo u hitnim slučajevima.

(3) Upozorenja i naredbe izdaju se usmenim ili pismenim putem, ili na drugi odgovarajući način (optičkim ili zvučnim signalima, rukom itd.).

Odjeljak 7 - Privremeno oduzimanje predmeta

Članak 22.

Uvjeti za privremeno oduzimanje predmeta

(1) Policijski službenik privremeno oduzima predmet:

1. kada je to prijeko potrebno radi zaštite javne sigurnosti,
2. koji je u posjedu osobe kojoj je sloboda oduzeta i koja taj predmet može upotrijebiti za samoozljeđivanje, napad na drugu osobu ili bijeg.

(2) Policijski je službenik obvezan izdati potvrdu o privremenom oduzimanju predmeta. Potvrda mora sadržavati: karakteristike oduzeta predmeta koje ga razlikuju od ostalih predmeta, podatke o osobi od koje je predmet oduzet, te ime i prezime, podatke sa policijske značke i potpis policijskoga službenika koji je izvršio oduzimanje.

Članak 23.

Postupanje s oduzetim predmetima

(1) Kada, s obzirom na karakteristike predmeta, čuvanje privremeno oduzetih predmeta u prostorijama policijskoga organa nije moguće, ili je povezano sa znatnim poteškoćama, privremeno oduzeti predmeti mogu se pohraniti ili osigurati na odgovarajući način sve dok mjerodavni organ ne donese odgovarajuću odluku.

(2) Kada razlozi za privremeno oduzimanje predmeta prestanu postojati privremeno oduzeti predmet bit će vraćen osobi od koje je bio oduzet, ukoliko nije drukčije određeno zakonom ili odlukom mjerodavnoga organa.

Odjeljak 8 – Korištenje tuđih vozila i komunikacijskih sredstava

Članak 24.

Ovlast korištenja vozila i sredstava komunikacije

(1) Radi potjere ili uhićenja počinitelja kaznenoga djela, kao i radi prebacivanja žrtve kaznenoga djela, prirodne nepogode ili nesreće do najbliže bolnice, policijski službenik može koristiti odgovarajuće tuđe vozilo i komunikacijsko sredstvo o čemu izdaje potvrdu. Policijski službenik može koristiti to vozilo ili komunikacijsko sredstvo isključivo u vremenu potrebnom za okončanje potjere ili uhićenja.

(2) Vlasnik ili korisnik vozila ili komunikacijskog sredstva iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na naknadu stvarne štete pričinjene uporabom njegove imovine.

(3) Štetu iz stavka 2. ovoga članka naknađuje policijski organ, sukladno vrijedećim zakonima i pravilnikom koga donosi rukovoditelj.

(4) Tijekom izvršenja službenih zadataka policijski službenik ima pravo na besplatni javni prijevoz i osiguranje putnika u javnom prijevozu.

Odjeljak 9 - Pregled osoba, predmeta i prometnih sredstava

Članak 25.

Uvjeti za pregled

(1) Policijski je službenik ovlašten izvršiti pregled osobe, predmeta koji osoba nosi sa sobom i prometnoga sredstva, kada je to prijeko potrebno radi pronalaženja predmeta koji nisu dozvoljeni u prostoru ili objektu ili koji bi mogli biti iskorišteni za napad na drugu osobu ili za samoozljeđivanje.

(2) Pregled osobe u svrhu iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća uvid u sadržaj njezine odjeće i obuće.

(3) Pregled prometnoga sredstva u svrhu iz stavka 1. ovoga članka obuhvaća pregled svih otvorenih i zatvorenih prostora, prometnoga sredstva i predmeta koji se njime prevoze.

(4) Pregled predmeta koje osoba nosi sa sobom obuhvaća pregled predmeta koji su kod osobe ili u njezinoj izravnoj blizini, ili predmeta osobe po čijem se nalogu i u čijoj se pratnji prevoze.

(5) Pregled osobe obavlja osoba istoga spola, izuzev u slučajevima kada je prijeko potreban hitan pregled osobe kako bi joj se oduzelo oružje ili drugi predmeti kojima se može izvesti napad na drugu osobu ili samoozljeđivanje.

(6) Prilikom pregleda policijski službenik može koristiti tehnička pomagala i službene pse.

Odjeljak 10 - Snimanje na javnim mjestima

Članak 26.

Audio i video snimanje na javnim mjestima

(1) Radi sprečavanja kaznenih djela ili radi održavanja reda i sigurnosti, policijski organ može obavljati audio i video snimanje osobe ili skupine osoba, okružja i svake druge okolnosti ili predmeta.

(2) Uređaji za audio i video snimanje na javnim mjestima postavljaju se tako da su javnosti lako uočljivi.

Odjeljak 11 - Uporaba sile

Članak 27.

Uvjeti za uporabu sile

(1) Policijski službenik može upotrijebiti silu samo kada je to prijeko potrebno i isključivo u mjeri potrebnoj radi ostvarenja zakonita cilja.

(2) Ukoliko nije drukčije određeno ovim Zakonom, sredstva prisile, kao što su fizička sila uključujući borilačke vještine, palica, sredstva za vezivanje, uređaj za prisilno zaustavljanje osoba ili vozila, kemijska sredstva, vatreno oružje, službeni psi, vodeni topovi, specijalna vozila, specijalne vrste oružja i eksplozivne naprave mogu se upotrijebiti kada je to potrebno za zaštitu ljudskih života, odbijanje napada, svladavanje otpora te sprečavanje bijega.

(3) Prije uporabe bilo kojega sredstva prisile policijski službenik dat će upozorenje, osim ako bi to moglo ugroziti sigurnost policijskoga službenika ili druge osobe ili bi bilo očito neprimjereno ili besmisleno u danim okolnostima.

(4) Podrobnije propise o uporabi sile donosi ministar na prijedlog rukovoditelja.

Članak 28.

Izuzeće od uporabe određenih sredstava prisile

(1) Fizička sila i palica ne koriste se prema djeci, starijim osobama, onesposobljenim osobama, uključujući osobe koje su ozbiljno bolesne, kao ni prema ženama koje su očitno trudne, osim ako te osobe izravno ugrožavaju život policijskoga službenika ili drugih osoba.

(2) Vatreno i specijalno oružje ne može se koristiti samo iz razloga sprečavanja bijega osobe, osim ukoliko je to jedini način obrane od izravnoga napada ili opasnosti, ili se radi o bijegu uhićene osobe ili osuđene osobe koja bježi iz ustanove za izvršenje kaznenih mjera.

(3) Eksplozivne naprave ne mogu se koristiti radi sprečavanja bijega osobe.

Članak 29.

Uporaba vatrenoga oružja

(1) Primjenjujući članak 8. ovoga Zakona, policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako su već upotrijebljena sredstva prisile bila neučinkovita, ili ako uporaba drugih sredstava prisile ne jamči uspjeh.

(2) Policijski službenik može upotrijebiti vatreno oružje ako nema drugoga načina da:

1. zaštititi sebe ili druge od izravno prijeteće pogibelji ili ozbiljne ozljede;
2. spriječiti počinjenje kaznenoga djela koje označuje ozbiljnu prijetnju životu ili integritetu, uhititi osobu koja predstavlja takvu opasnost i opire se policijskim organima.

(3) Policijski službenik dat će dovoljno vremena kako bi se postupilo po njegovom upozorenju, osim ako bi time nastao rizik za njega samoga ili rizik nanošenja ozbiljnih ili smrtonosnih ozljeda drugim osobama, a okolnosti nalažu potrebu za trenutačnom akcijom.

(4) U svakom slučaju, upozorenje iz stavka 3. ovoga članka neće se uputiti ako bi to ugrozilo izvršenje policijskog zadatka.

(5) Policijski službenik neće ispaljivati hlice upozorenja.

Članak 30.

Isključenje uporabe vatrenoga oružja

(1) Uporaba vatrenoga oružja nije dozvoljena ako bi ugrozila živote drugih ljudi, osim ako je to jedini način obrane od izravnoga napada ili opasnosti.

(2) Uporaba vatrenoga oružja nije dozvoljena prema maloljetniku, osim ako je to jedini način obrane od napada ili opasnosti.

Članak 31.

Uporaba vatrenoga oružja prema vozilima i plovilima

(1) Policijski službenik ne smije upotrijebiti vatreno oružje protiv vozila u pokretu, osim ako se to vozilo koristi kao sredstvo za nanošenje ozljeda policijskim službenicima ili drugim osobama, ili ako je to prijeko potrebno radi sprečavanja ozbiljnih ili smrtonosnih ozljeda nanijetih pucanjem iz oružja na policijske službenike ili na druge osobe.

(2) Tijekom izvršavanja policijskih zadataka na morskim ili kopnenim plovnim putovima, policijski službenik ima pravo upotrijebiti vatreno oružje ako se plovilo za kojim se vrši potjera ne zaustavi nakon što mu je upućen vidljiv ili čujan signal da se zaustavi, i to s razdaljine s koje je nedvojbeno moguće primiti i razumjeti takav signal.

Članak 32. **Izvešća o uporabi sile**

(1) Policijski službenik koji je tijekom obavljanja dužnosti upotrijebio silu mora sačiniti i potpisati izvješće o uporabi sile prije kraja smjene u tijeku koje je došlo do uporabe sile, a primjerak toga izvješća poslati Odjelu za unutarnju kontrolu u roku od 24 sata od svršetka te smjene.

(2) Ako sam policijski službenik nije u mogućnosti podnijeti izvješće o upotrabi sile, izvješće podnosi njegov nadređeni starješina u roku iz stavka 1. ovoga članka.

(3) U roku od tri dana od primitka izvješća iz stavka 1. ovoga članka nadređeni starješina dostavlja svoje mišljenje o opravdanosti uporabe sile rukovoditelju i Odjelu za unutarnju kontrolu.

(4) O zakonitosti i regularnosti uporabe sile od policijskoga službenika odlučuje Odjel za unutarnju kontrolu u roku od osam dana od dana primitka izvješća.

(5) Ako Odjel za unutarnju kontrolu ustvrdi da je policijski službenik upotrijebio silu na nezakonit ili neregularan način, rukovoditelj je dužan odmah poduzeti odgovarajuće mjere kako bi utvrdio odgovornost policijskog službenika.

(6) Policijski službenik oslobađa se odgovornosti ako je silu upotrijebio u granicama svojih ovlasti.

Odjeljak 12 - Obrada osobnih podataka i vođenje evidencija

Članak 33. **Obrada podataka**

(1) Obrada podataka o određenoj identificiranoj osobi ili o osobi koju je moguće identificirati (osobni podaci), koji se prikupljaju, obrađuju, koriste te pohranjuju sukladno ovome Zakonu, provodi se sukladno vrijedećim zakonima i propisima o zaštiti osobnih podataka.

(2) Rukovoditelj izdaje naputak o načinu obrade podataka iz stavka 1. ovoga članka. Navedeni naputak mora biti sukladan vrijedećim zakonima i drugim propisima o zaštiti osobnih podataka.

Članak 34. **Evidencije**

(1) Policijski organ vodi evidencije o sljedećem:

1. osobama kojima je sloboda oduzeta po bilo kojoj osnovi (uhićenje, pritvaranje itd.);
2. osobama za koje postoji osnovana sumnja da su počinile kaznena djela;
3. počinjenim kaznenim djelima, kao i osobama oštećenim kaznenim djelima;
4. kaznenim djelima počinjenim od nepoznatih počinitelja;
5. podnijetim kaznenim i prekršajnim prijavama;
6. osobama i predmetima za kojima se traga;
7. privremeno oduzetim predmetima;

8. provjeri identiteta;
9. osobama kojima je utvrđivan identitet;
10. operativnim izvješćima, operativnim izvorima informacija i zaštićenim osobama;
11. događajima;
12. uporabi sile;
13. pritužbama građana;
14. otiscima prstiju.

(2) Uz evidencije iz stavka 1. ovoga članka, radi učinkovitog obavljanja poslova, policijski organ može voditi druge evidencije koje ne sadrže osobne podatke sukladne članku 33. ovoga Zakona.

Odjeljak 13 - Zaprimanje prijava

Članak 35.

Dužnost zaprimanja prijava

Policijski je službenik ovlašten i obavezan zaprimiti i evidentirati prijave o počinjenim kaznenim djelima, prekršajima i drugim događajima od interesa za javni red i sigurnost.

DIO TREĆI

RADNI ODNOSI POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

POGLAVLJE IV.

DUŽNOSTI I PRAVA POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1 - Dužnosti

Članak 36.

Opće dužnosti policijskih službenika

(1) Policijski službenik pri obavljanju svojih dužnosti rukovodit će se općim interesom te naročito služiti i pomagati javnosti.

(2) Policijski službenik bit će nepristran te izbjegavati aktivnosti ili propuste koji su nespojivi s dužnostima ili koji krše dužnosti propisane ovim Zakonom.

(3) Policijski službenik uvijek će se suzdržavati od javnoga ispoljavanja političkih uvjerenja, a od javnoga ispoljavanja vjerskih uvjerenja dok je na dužnosti.

(4) Policijski službenik neće tražiti niti prihvaćati za sebe ili svoje srodnike bilo kakvu dobit, korist, uslugu ili kakvu drugu naknadu, osim onih dozvoljenih ovim Zakonom.

(5) Policijski službenik neće zauzimati nekretnine koje su u vlasništvu izbjeglice ili raseljene osobe, niti će zauzimati stan za koji je izbjeglica ili raseljena osoba pravno utemeljeno zatražila

povrat stanarskoga prava, niti će zauzimati stan pod upravom organa zaduženog za stambena pitanja, a koji bi se trebao koristiti u svrhu alternativnog smještaja.

(6) Policijski službenik će i tijekom i izvan radnoga vremena djelovati na način koji odgovara interesu i ugledu policijskog organa.

(7) Policijski službenik pridržavat će se i svih drugih dužnosti propisanih ovim Zakonom i podzakonskim aktima.

Članak 37. **Obveza čuvanja tajne**

(1) Policijski službenik čuvat će kao tajne sve povjerljive podatke i materijale do kojih dođe, osim kada obavljanje dužnosti ili zakonske odredbe zahtijevaju drukčije.

(2) Rukovoditelj donosi propise o upravljanju povjerljivim podacima i materijalima i službenim tajnama koje se koriste unutar policijskoga organa, a koje nisu vojnom tajnom ili tajnom FBiH. Tim se propisom utvrđuju kriteriji za određivanje što se smatra povjerljivim podatkom ili materijalom i službenom tajnom.

(3) Ministar može iz valjanoga razloga ili po zahtjevu ovlaštenoga organa osloboditi sadašnjega ili bivšega policijskog službenika obveze čuvanja službene tajne.

(4) Obveza čuvanja tajnim povjerljivoga podatka i materijala iz stavka 1. ovoga članka se nastavlja i nakon prekida radnoga odnosa policijskog službenika.

Članak 38. **Nespojivost**

(1) Policijski službenik ne može zauzimati položaj, obnašati dužnost ili obavljati djelatnost koje su nespojive s njegovim službenim dužnostima, a posebno:

- a) ne može biti nositeljem bilo kakve javne dužnosti;
- b) ne može obavljati nikakvu dodatnu djelatnost uz naknadu, osim uz odobrenje rukovoditelja;
- c) ne može biti članom političke stranke niti slijediti naputke političkih stranaka, niti u policijskoj odori nazočiti skupovima političkih stranaka ili drugim političkim skupovima, osim ukoliko je na dužnosti;
- d) ne može davati javne izjave niti na drugi način komentirati rad policijskoga organa bez odobrenja rukovoditelja.

(2) Policijski službenik dat će ostavku kada se prijavi kao kandidat za izbornu javnu dužnost ili od trenutka kad je imenovan na položaj unutar bilo kojega tijela vlasti u Bosni i Hercegovini.

(3) Po postavljenju za policijskoga službenika, policijski službenik, sukladno ovome Zakonu, daje sve obavijesti o dužnostima i djelatnostima koje obavlja on ili članovi njegove uže obitelji, kao i podatke o imovini kojom on ili članovi njegove uže obitelji raspolažu. Članovi uže obitelji, u smislu ovoga Zakona, su bračni ili izvanbračni partner policijskoga službenika, njegovi srodnici po krvi u ravnoj liniji, usvojitelj i usvojenik, skrbnik i štićenik te dijete bračnoga partnera (pastorak).

(4) Svi podaci iz ovoga članka pohranjuju se u kadrovskoj evidenciji policijskoga organa, sukladno vrijedećim zakonima i propisima o zaštiti osobnih podataka.

Odjeljak 2 - Prava

Članak 39.

Prava policijskih službenika

Policijski službenik ima pravo:

- a) na stalni radni odnos do trenutka dok se ne steknu uvjeti za umirovljenje, ako nije drukčije propisano ovim Zakonom;
- b) na odmor, kako je određeno ovim Zakonom;
- c) biti nagrađen za dužnosti i obavljanje poslova, kako je određeno ovim Zakonom i odgovarajućim propisima;
- d) na plaću i naknade, sukladno ovom Zakonu i odgovarajućim propisima;
- e) na napredovanje u karijeri i profesionalni razvoj kroz obuku i na drugi način;
- f) osnivati i učlanjivati se u sindikat ili profesionalnu udruhu, sukladno Zakonu;
- g) na pošteno i pravično postupanje, bez obzira na: spol, rasu, nacionalno ili društveno podrijetlo, vjeroispovijed, entitetsko državljanstvo, mjesto stanovanja, političko ili drugo uvjerenje, rođenje, dob, imovinski, bračni ili drugi status;
- h) da nadređeni i podređeni postupaju s njim uz poštivanje ljudskoga dostojanstva te se nepotrebno ne dovoditi u fizičku opasnost.

Odjeljak 3 – Zaštita policijskih službenika

Članak 40.

Zabranjen, odnosno neopravdani temelj za otpuštanje ili za umanjenje prava

(1) Policijski organ ne može otpustiti policijskoga službenika na temelju njegove privremene nesposobnosti za rad usljed bolesti ili ozljede na radu. Ozljeda koja nastane na putu k poslu ili sa posla smatra se ozljedom na radu.

(2) Na ostvarivanje prava policijskoga službenika neće utjecati privremena nesposobnost za rad usljed bolesti ili ozljede na radu.

Članak 41.

Pravo na pravnu pomoć

(1) Ako se protiv policijskoga službenika pokrene kazneni, prekršajni ili parnični postupak zbog uporabe sile ili drugih radnji tijekom izvršenja zadataka policijskoga organa, Ministarstvo će službeniku osigurati pravnu pomoć, izuzev ako je službenik djelovao izvan okvira svojih ovlasti ili ih je zloupotrijebio.

(2) Pravna pomoć također će se osigurati policijskom službeniku kao oštećeniku u postupku za naknadu štete, odnosno njegovoj obitelji ako je to prikladno, ukoliko je šteta nanijeta u izvršenju ili u svezi s izvršenjem zadataka policijskoga organa.

(3) Pod uvjetima iz st. 1. i 2. ovoga članka Ministarstvo će osigurati policijskome službeniku pravnu pomoć i nakon prestanka radnoga odnosa, izuzev u slučaju da ima pravo na istu pravnu pomoć po nekom drugom temelju.

(4) Ministarstvo će pravnu pomoć osigurati i građaninu koji je pomogao policijskom službeniku ako je protiv građanina pokrenut kazneni postupak zbog djelovanja koje je u svezi s pruženom pomoći.

POGLAVLJE V.

UPRAŽNJENA RADNA MJESTA I UPOŠLJAVANJE

Odjeljak 1 – Upražnjena radna mjesta

Članak 42. **Razine pristupa policijskim snagama**

(1) Policijski službenik pristupa policijskome organu:

1. u činu policajca - kao prva razina pristupa za kandidate s najmanje IV. stupnjem školske spreme,
2. u činu mlađega inspektora - kao druga razina pristupa za kandidate s najmanje VI. stupnjem školske spreme.

(2) Upošljavanje policijskih službenika u početne činove iz stavka 1. ovoga članka obavlja se putem javnoga natječaja.

Članak 43. **Utvrđivanje upražnjenih radnih mjesta za policijske službenike**

(1) Rukovoditelj utvrđuje slobodna radna mjesta za upošljavanje policajaca i mlađih inspektora.

(2) Upražnjena radna mjesta utvrđuju se radi periodičnog upošljavanja novih policijskih službenika kako bi se održao propisani maksimum radnih mjesta i održavala operativnost policijskoga organa.

Članak 44. **Upražnjena mjesta za čin mlađega inspektora**

Propisom iz članka 69. stavak 5. ovoga Zakona regulira se koliko će radnih mjesta biti popunjeno u činu mlađega inspektora upošljavanjem novih policijskih službenika i koliko će radnih mjesta biti popunjeno promicanjem policijskih službenika s nižim činom.

Članak 45. **Opće osnove za upošljavanje**

(1) Policijski organ upošljava najbolje prijavljene kandidate te osigurava isključenje iz postupka kandidata koji ne ispunjavaju uvjete.

(2) Upošljavanje policijskih službenika temelji se na:

- raspoloživosti radnih mjesta;
- medijskome oglašavanju kampanje upošljavanja;
- javnome natječaju;
- prethodnome utvrđivanju uvjeta;

- transparentnom postupku odabira.

Odjeljak 2 – Uvjeti

Članak 46. Opći uvjeti za kandidate

Kako bi bila uposlena kao policijski službenik osoba mora ispunjavati slijedeće opće uvjete:

- a) državljanstvo Bosne i Hercegovine;
- b) životna dob između 18 i 35 godina života;
- c) najmanje IV. stupanj školske spreme za čin policajca a najmanje VI. stupanj školske spreme za čin mlađega inspektora;
- d) liječničko uvjerenje ne starije od tri mjeseca kao dokaz o tjelesnoj i duševnoj sposobnosti za rad;
- e) regulirana vojna obveza;
- f) da nije otpuštena iz institucije državne uprave ili iz vojne službe u Bosni i Hercegovini, što je rezultatom stegovne mjere;
- g) da protiv nje nije pokrenut kazneni postupak i da nije izrečena pravomoćna kazna zatvora za kazneno djelo, osim za kaznena djela protiv sigurnosti prometa, sukladno kaznenom zakonodavstvu;
- h) da nije optužena od Međunarodnoga kaznenoga tribunala za bivšu Jugoslaviju i da nije odbila pojaviti se pred Tribunalom;
- i) da joj nije odbijena certifikacija ili da joj privremena ovlast nije oduzeta od IPTF-a.

Članak 47. Posebni uvjeti

Pored općih uvjeta rukovoditelj može odrediti i dodatne posebne uvjete koje smatra prijeko potrebnim zbog prirode posla, a sukladno pravilniku o unutarnjem ustroju.

Odjeljak 3 – Upošljavanje

Članak 48. Povjerenstvo za izbor

(1) Policijski organ ustanovljava povjerenstvo za izbor kako bi se osigurala pravičnost i transparentnost postupka upošljavanja. Povjerenstvo za izbor je sastavljeno od:

- tri policijska službenika s činom samostalnoga inspektora i više, postavljena od rukovoditelja;
- dva državna službenika uposlena u Ministarstvu koji imaju najmanje mjesto stručnoga savjetnika, a koji su postavljeni od ministra.

(2) Povjerenstvom za izbor predsjedava policijski službenik s najvišim činom.

(3) Povjerenstvo za izbor odluke usvaja većinom glasova svih članova.

Članak 49. Oglašavanje

- (1) Oglašavanje slobodnih radnih mjesta provodi povjerenstvo za izbor policijskoga organa.
- (2) Oglas se objavljuje najmanje mjesec dana prije isteka prijavnog roka u najmanje tri dnevne novine koje se distribuiraju diljem Bosne i Hercegovine.
- (3) Oglas za popunu upražnjenih radnih mjesta sadržava:
 - a) točan broj slobodnih radnih mjesta za svaki od dvije razine pristupa;
 - b) opće i posebne uvjete upošljavanja;
 - c) dokumentaciju koju kandidati moraju podnijeti, rok i mjesto prijave;
 - d) vrste testova koje kandidati polažu;
 - e) trajanje obuke;
 - f) trajanje probnoga rada;
 - g) drugi uvjeti ako je to potrebno.

Članak 50. Testiranje

Način i raspored testiranja određuje se propisom koga donosi rukovoditelj. Taj propis sadržava i sustav bodovanja za svaki test.

Članak 51. Pravila za postupak izbora

- (1) Testiranje se obavlja najmanje 30 dana poslije isteka roka za prijavu. Samo kandidati koji ispunjavaju opće i posebne uvjete i koji su podnijeli svu traženu dokumentaciju imaju pravo pristupiti testiranju.
- (2) Kandidati koji ispunjavaju uvjete iz stavka 1. ovoga članka testiraju se po navedenom redoslijedu:
 - a) test općega znanja, uključujući pismeni rad;
 - b) test tjelesne sposobnosti;
 - c) liječnički pregled;
 - d) psihološki pregled, uključujući test i razgovor;
 - e) drugi test koji policijski organ smatra potrebnim ili opravdanim.
- (3) Kandidat koji ne prođe jedan od testova iz stavka 2. ovoga članka isključuje se iz daljnega postupka odabira.
- (4) Povjerenstvo za izbor:
 - a) utvrđuje sadržaj testova iz stavka 2. ovoga članka, uz odobrenje rukovoditelja;
 - b) utvrđuje konačni rezultat za svakoga kandidata na temelju ukupnoga zbroja rezultata svakog od testova;
 - c) odlukom izdaje listu kandidata koji su pristupili testiranju;

- d) predlaže kandidate koji imaju najveći broj bodova sa liste iz točke c) ovoga stavka, radi upošljavanja sukladno oglašenom broju slobodnih radnih mjesta.

Članak 52. Obavijest

(1) Policijski organ na svojoj oglasnoj ploči objavljuje listu s rezultatima postignutim na svakom testu, kao i konačne rezultate svih kandidata koji su pristupili testovima, najkasnije u roku od 30 dana od dana posljednjega testiranja. Na bodovnoj listi navode se i kandidati koji su uspješno završili testiranje i kandidati koji su predloženi za upošljavanje.

(2) Kandidat koji je pristupio testiranju iz članka 51. stavka 2. ovoga Zakona ima neometani pristup rezultatima svojih testova.

Članak 53. Žalba na odluku povjerenstva za izbor

(1) U roku od osam dana od dana objave tabele iz članka 52. stavka 1. ovoga Zakona svaki kandidat može podnijeti žalbu policijskome odboru iz članka 124. ovoga Zakona.

(2) Kada je žalba iz stavka 1. ovoga članka podnijeta, postupak odabira se obustavlja.

(3) Tek kada policijski odbor odluči o svim podnijetim žalbama, rukovoditelj će odobriti konačnu listu svih kandidata predloženih za upošljavanje.

(4) Povjerenstvo za izbor na oglasnoj ploči policijskoga organa objavljuje konačnu listu svih kandidata predloženih za upošljavanje.

Članak 54. Ugovor o radu

(1) Temeljem konačne liste iz članka 53. stavka 3. ovoga Zakona, rukovoditelj potpisuje ugovore o radu.

(2) Oblik i sadržaj ugovora o radu pobliže se određuje propisom koga donosi ministar.

POGLAVLJE VI. POLICIJSKO OBRAZOVANJE

Odjeljak 1 - Osnovna obuka

Članak 55. Osnovna obuka za kadete

(1) Odabrani kandidati pohađaju osnovnu obuku kao kadeti.

(2) Policijski organ usvaja pravilnik kojim se uređuje trajanje, nastavni plan i program osnovne obuke i obveze kadeta tijekom obuke.

(3) Kadeti koji se obrazuju za čin mlađega inspektora imaju različit nastavni plan i program od programa za kadete koji se obrazuju za čin policajca.

(4) Međusobne obveze kadeta i policijskoga organa uređuju se posebnim ugovorom.

Članak 56.

Isključenje kadeta i samovoljno napuštanje obuke

Kadet koji je sukladno ovome Zakonu upisan na osnovnu obuku, a koji samovoljno napusti obuku ili je izbačen sa obuke svojom krivnjom, nadoknadiće policijskome organu troškove obuke.

Odjeljak 2 – Usavršavanje

Članak 57.

Usavršavanje

- (1) Policijski službenici dužni su se stalno stručno osposobljavati i usavršavati.
- (2) Sadržaj i oblik stručnoga usavršavanja utvrđuje podzakonskim aktom ministar na prijedlog rukovoditelja.
- (3) Policijski službenici sudjeluju u obrazovnim aktivnostima na tečajevima i seminarima.

POGLAVLJE VII.

POSTAVLJENJE I RASPORED

Odjeljak 1 – Postavljenje kadeta

Članak 58.

Postavljenje

- (1) Po uspješnom okončanju osnovne obuke rukovoditelj postavlja kadeta na radno mjesto policajca ili mlađega inspektora, što se objavljuje na oglasnoj ploči policijskoga organa.
- (2) Postavljeni kadet stupa na dužnost polažući prisegu.
- (3) Tekst i način polaganja prisege propisuje Vlada Federacije.

Odjeljak 2 – Imenovanje i razrješenje rukovoditelja i zamjenika rukovoditelja policijskoga organa

Članak 59.

Uvjeti za imenovanje

- (1) Kandidati za mjesta rukovoditelja i njegova zamjenika moraju imati VII. stupanj školske spreme, čin glavnoga inspektora ili viši čin i najmanje tri godine rada u tome činu.
- (2) Pored uvjeta iz ovoga Zakona kandidati za mjesta rukovoditelja i zamjenika rukovoditelja policijskoga organa moraju ispunjavati i druge uvjete utvrđene Zakonom i drugim propisima.

Članak 60.

Postupak izbora i imenovanja

- (1) Zakonom kojim se utvrđuje ustroj, upravljanje i mjerodavnost policijskoga organa utvrđuje se postupak i mjerodavno tijelo koje će izvršiti konačni odabir predloženih kandidata i imenovanje rukovoditelja i zamjenika rukovoditelja.

Članak 61. **Trajanje mandata**

Mandat rukovoditelja i zamjenika rukovoditelja policijskoga organa je četiri godine, a može se obnoviti samo za drugi uzastopni mandat.

Članak 62. **Uvjeti za razrješenje**

Mjerodavni organ koji imenuje rukovoditelja i zamjenika rukovoditelja može ih razriješiti dužnosti prije isteka mandata:

- a) na njihov zahtjev;
- b) ukoliko trajno nisu u mogućnosti obavljati svoje dužnosti i odgovornosti;
- c) ukoliko ne provedu mjere nadzora nad policijskim organom ili mjere nadzora nad primjenom policijskih ovlasti;
- d) ukoliko im je konačnom odlukom utvrđena stegovna odgovornost ili
- e) ukoliko im je izrečena pravomoćna kazna zatvora za kazneno djelo.

Odjeljak 3 – Probni rad

Članak 63. **Probni rad**

(1) Po preuzimanju dužnosti policijski službenik je na probnome radu. Probni rad policijskih službenika obuhvaća uvođenje u posao i radno razdoblje koje ukupno traje 12 mjeseci, osim ako nije drukčije određeno ovim Zakonom.

(2) Izravno nadređeni policijski službenik bit će određen za starješinu i bit će odgovoran za ocjenu rada po isteku probnoga roka. Za vrijeme probnoga rada policijski službenik obavlja redovite policijske dužnosti i odgovornosti.

(3) U slučaju da ocjena rada bude:

- a) “zadovoljava” ili viša - policijski organ potvrđuje upošljavanje policijskoga službenika;
- b) “ne zadovoljava” - policijski organ otpušta policijskoga službenika koji gubi svoj status, bez prava na naknadu zbog otpuštanja iz službe. Otpušteni policijski službenik ima pravo podnijeti žalbu policijskome odboru iz članka 124. ovoga Zakona u roku od osam dana po primitku rješenja o otpuštanju.

Odjeljak 4 – Interni premještaj i raspored

Članak 64. **Interni premještaj**

(1) Policijski službenik može biti premješten na drugo radno mjesto istoga čina unutar policijskog organa. Takav premještaj može uključivati i premještaj na drugu lokaciju izvan trenutnoga radnog mjesta.

(2) Premještaj policijskog službenika na drugu lokaciju iz stavka 1. ovoga članka koji je 60 ili više kilometara udaljen od njegova sadašnjega radnog mjesta može se izvršiti:

- a) kada je policijskog službenika odabrao rukovoditelj nakon što se policijski službenik prijavio na upražnjeno radno mjesto koje je interno objavljeno ili
- b) kada policijski službenik primi naredbu o internom premještanju.

(3) Naredbu o internom premještanju može donijeti samo rukovoditelj kada je to u interesu policijskoga organa i samo onda kada nijedan policijski službenik nije mogao biti odabran sukladno stavku 2. točki a) ovoga članka.

(4) Premještaj policijskoga službenika prema stavku 2. točki b) ovoga članka ne može trajati dulje od jedne godine i ne može se ponoviti.

(5) Na dobivenu naredbu o internom premještanju policijski službenik može podnijeti žalbu policijskome odboru iz članka 124. ovoga Zakona u roku od osam dana po primitku naredbe.

(6) Policijski službenik dužan je postupiti sukladno naredbi o internom premještanju.

(7) Postupak internoga premještaja podrobnije propisuje ministar podzakonskim aktom na prijedlog rukovoditelja.

Članak 65.

Privremeni eksterni premještaj

(1) Policijski službenik može biti privremeno premješten, između ostaloga, u drugi policijski organ, organizacijsku jedinicu, organ uprave, ustanovu za policijsku obuku, drugu instituciju ili ured na vremensko razdoblje od najdulje četiri godine. Privremeni eksterni premještaj je moguće obnoviti samo u drugom uzastopnom razdoblju.

(2) Privremeni eksterni premještaj je moguć samo uz suglasnost policijskoga službenika.

(3) Tijekom trajanja privremenog eksternog premještaja policijski službenik zadržava svoj čin i prava, osim ukoliko se ne dogovori drukčije.

(4) Privremeni eksterni premještaj podrobnije propisuje Vlada Federacije podzakonskim aktom.

Članak 66.

Premještaj u inozemstvo

(1) Kada interes policijskoga organa to zahtijeva policijski službenik može se rasporediti na rad izvan područja Bosne i Hercegovine u okviru svojih redovitih dužnosti ili u okviru suradnje s inozemnim mjerodavnim tijelima ili međunarodnim organizacijama.

(2) Premještaj u inozemstvo je moguć samo uz suglasnost policijskoga službenika.

(3) Premještaj iz stavka 1. ovoga članka provodi se sukladno propisima koje donosi organ mjerodavan za reguliranje takvih pitanja, sukladno Ustavu Bosne i Hercegovine. Modaliteti takvoga premještaja utvrđuju se u dogovoru između policijskoga organa i navedenoga mjerodavnog organa.

Članak 67.

Raspoređivanje na radno mjesto za koje je propisan niži čin

(1) Rukovoditelj može rasporediti policijskog službenika, uz njegovu suglasnost, na radno mjesto za koje je propisan niži čin od onoga koji službenik ima.

(2) Rukovoditelj može rasporediti policijskog službenika na radno mjesto za koje je propisan niži čin od onoga koji policijski službenik ima bez njegove suglasnosti u sljedećim iznimnim slučajevima:

- a) u slučaju da potrebe policijskoga organa nalažu obavljanje hitnih poslova i zadataka u ograničenom vremenskom razdoblju ili
- b) kada je prijeko potrebno pružiti pomoć policijskom službeniku koji obavlja druge poslove i zadatke ili privremeno zamijeniti odsutnoga službenika.

(3) Raspoređivanje iz st. 1. i 2. ovoga članka može trajati najdulje šest mjeseci i takva se vrsta raspoređivanja može izvršiti jednom u četiri godine.

(4) Za vrijeme raspoređivanja iz st. 1. i 2. ovoga članka policijski službenik zadržava svoj čin, plaću, uvećanje i naknade sukladno Zakonu.

Članak 68. **Višak policijskih službenika**

(1) Višak policijskih službenika se može pojaviti isključivo u slučaju preostroja ili smanjenja opsega rada policijskoga organa.

(2) Rukovoditelj može proglasiti policijskog službenika viškom samo onda kada taj policijski službenik ne može biti interno premješten po članku 64. ovoga Zakona.

(3) Policijski službenik koji je proglašen viškom može biti premješten na upražnjeno radno mjesto s istim činom u policijski organ, organizacijsku jedinicu ili organ uprave iz stavka 2. ovoga članka ovoga Zakona, osim ako Zakonom nije propisano drukčije.

(4) Ukoliko ne postoji mogućnost premještaja, policijskom službeniku koji je proglašen viškom može biti ponuđeno prijevremeno umirovljenje, sukladno Zakonu.

(5) Ukoliko ne postoji mogućnost prijevremenog umirovljenja, policijski organ otpustit će policijskog službenika koji je proglašen viškom. Otpušteni policijski službenik može podnijeti žalbu policijskome odboru iz članka 124. ovoga Zakona u roku od osam dana po primitku rješenja o otpuštanju.

(6) Vlada Federacije utvrdit će podzakonskim aktom postupak kojega se mora slijediti u slučaju viška policijskih službenika i postupak kojega mora slijediti policijski organ u slučaju premještaja iz stavka 3. ovoga članka.

POGLAVLJE VIII.

ČINOVI, PROCJENA RADA I PROMICANJE POLICIJSKIH SLUŽBENIKA

Odjeljak 1 - Činovi

Članak 69. **Činovi policijskih službenika**

(1) Policijski službenici stječu svoj početni čin ovisno od razine pristupa policijskom organu, kako je propisano čl. 42. i 70. ovoga Zakona.

(2) Policijski službenik stječe svoj sljedeći čin promicanjem, sukladno ovome Zakonu.

(3) Policijski službenici imaju jedan od sljedećih činova:

1. policajac;
2. stariji policajac;

3. narednik;
4. stariji narednik;
5. mlađi inspektor;
6. inspektor;
7. viši inspektor;
8. samostalni inspektor;
9. glavni inspektor;
10. generalni inspektor policije;
11. glavni generalni inspektor policije.

(4) Kandidati koji prolaze obuku za rad u policijskom organu nemaju činove, već tijekom obuke imaju zvanje kadeta.

(5) Postupak dodjele i oduzimanja činova policijskim službenicima detaljnije propisuje Vlada Federacije podzakonskim aktom.

(6) Svako radno mjesto policijskog službenika bit će sukladno njegovom činu, kako je to propisano u podzakonskom aktu iz stavka 5. ovoga članka i iste se odredbe ugrađuju u dio pravilnika o unutarnjem ustroju koji se odnosi na policijski organ.

Članak 70.

Početni činovi policijskih službenika

- (1) Policijski službenik s najmanje IV. stupnjem školske spreme dobiva početni čin policajca.
- (2) Policijski službenik s najmanje VI. stupnjem školske spreme dobiva početni čin mlađega inspektora.
- (3) Dodjela početnoga čina policajca ili mlađega inspektora potvrđuje se nakon uspješnog okončanja probnoga rada iz članka 63. ovoga Zakona.

Članak 71.

Činovi glavnog generalnog inspektora policije i generalnog inspektora policije

- (1) Čin glavnog generalnog inspektora policije stječe isključivo glavni inspektor ili generalni inspektor policije koji je imenovan za rukovoditelja policijskog organa prema članku 59. ovoga Zakona.
- (2) Čin generalnog inspektora policije stječe glavni inspektor koji je imenovan za zamjenika rukovoditelja policijskog organa prema članku 59. ovoga Zakona.
- (3) Rukovoditelj i zamjenik rukovoditelja policijskog organa gube činove iz st. 1. i 2. ovoga članka po okončanju mandata i vraćaju se u čin glavnog inspektora i raspoređuju se na radna mjesta koja odgovaraju navedenom činu.
- (4) Ukoliko je rukovoditelj ili zamjenik rukovoditelja prije imenovanja radio u policijskom organu na koji se ovaj Zakon ne primjenjuje, njegov se radni odnos uređuje sukladno vrijedećim zakonima.

Članak 72. **Zaštita činova**

(1) Dodijeljeni čin se ne može oduzeti, osim u slučaju iz članka 71. stavka 3. ovoga Zakona ili nakon prestanka radnoga odnosa sukladno ovome Zakonu.

(2) Iznimno, čin koji je policijski službenik imao u vrijeme umirovljenja, službenik može zadržati na počasnoj osnovi po odluci ministra.

Članak 73. **Činovi i njihov izgled**

(1) Izgled činova je sljedeći:

1. policajac: jedna žuta traka debljine 8 mm, prišivena paralelno uz i 20 mm od vanjskoga ruba ramenoga prišivka;
2. stariji policajac: dvije žute trake debljine 8 mm, razmaknute jedna od druge 5 mm i prišivene paralelno s vanjskim rubom ramenoga prišivka, od kojih je prva udaljena 20 mm od ruba ramenoga prišivka;
3. narednik: dvije žute trake debljine 15 mm, razmaknute jedna od druge 5 mm, u obliku tupog kuta (140 stupnjeva), prišivene na rameni prišivak tako da su vrhovi kutova okrenuti prema unutarnjem rubu ramenoga prišivka, pri čemu je prvi kut 20 mm udaljen od vanjskoga ruba ramenoga prišivka;
4. stariji narednik: tri žute trake debljine 15 mm, razmaknute jedna od druge 5 mm u obliku tupoga kuta (140 stupnjeva) i prišivene na rameni prišivak tako da su vrhovi kutova okrenuti prema unutarnjoj strani ramenoga prišivka, pri čemu je prvi kut 20 mm udaljen od vanjskoga ruba ramenoga prišivka;
5. mlađi inspektor: jedna zvijezda smještena u sredini ramenoga prišivka, udaljena 20 mm od vanjskoga ruba ramenoga prišivka;
6. inspektor: dvije zvijezde smještene u sredini ramenog prišivka, razmaknute jedna od druge 5 mm, pri čemu je prva udaljena 20 mm od vanjskoga ruba ramenoga prišivka;
7. viši inspektor: tri zvijezde smještene u sredini ramenoga prišivka, razmaknute jedna od druge 5 mm, pri čemu je prva 20 mm udaljena od vanjskoga ruba ramenoga prišivka;
8. samostalni inspektor: četiri zvijezde smještene u sredini ramenoga prišivka, razmaknute jedna od druge 5 mm, pri čemu je prva 20 mm udaljena od vanjskoga ruba ramenoga prišivka;
9. glavni inspektor: grb policijskog organa i jedna zvjezdica, razmaknuta od grba 5 mm, pri čemu je grb 20 mm udaljen od vanjskoga ruba ramenoga prišivka;
10. generalni inspektor policije: grb policijskog organa i dvije zvjezdice smještene u sredini ramenoga prišivka, pri čemu je 5 mm razmaknuto jedno od drugog, a grb 20 mm od vanjskoga ruba ramenoga prišivka;
11. glavni generalni inspektor policije: grb policijskog organa i tri zvjezdice smještene u sredini ramenoga prišivka, pri čemu je 5 mm razmaknuta jedna od druge. Službeni grb je smješten 20 mm od vanjskoga ruba ramenoga prišivka.

(2) Boja ramenoga prišivka je tamnoplava širine 45 mm i dužine 100 mm.

**Članak 74.
Promicanje**

(1) Promicanje policijskoga službenika u viši čin provodi se isključivo prema smjernicama i po postupku propisanim ovim Zakonom i propisom o postupku za promicanje koga donosi ministar.

(2) Policijski službenici koji se prijave za promicanje iz čina starijega policajca u čin narednika, iz čina starijega narednika u čin mlađega inspektora i iz čina višega inspektora u čin samostalnoga inspektora, obvezni su položiti interne ispite za promicanje u policijskom organu, sukladno propisu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ukoliko policijski službenik koji je proveo tri godine u policijskom organu stekne viši stupanj školske spreme tijekom rada u policijskome organu i ispuni uvjete iz članka 75. stavka 2. toč. 2. i 3. ovoga Zakona, može se prijaviti za početni čin koji odgovara njegovoj novoj školskoj spremi, pod uvjetom da postoji slobodno radno mjesto.

**Članak 75.
Kriteriji i uvjeti za promicanje**

(1) Policijski službenik promiče se u naredni viši čin kada se ispune svi sljedeći uvjeti:

1. da je za čin u koji bi službenik mogao biti promaknut sukladno ovome Zakonu oglašeno slobodno mjesto i to je slobodno mjesto oglašeno interno;
2. da se policijski službenik prijavio za slobodno mjesto iz točke 1. ovoga stavka i
3. da policijski službenik ima preporuku povjerenstva za promicanje ustanovljenog prema članku 77. stavku 3. ovoga Zakona.

(2) Pri davanju preporuke iz stavka 1. točke 3. ovoga članka, povjerenstvo za promicanje vodi računa da policijski službenik ispunjava sve sljedeće kriterije:

1. da je proveo Zakonom propisano vrijeme u prethodnome činu;
2. da je bio ocijenjen ocjenom “dobar” ili višom ocjenom za svoj rad tijekom posljednje tri godine;
3. da se protiv njega ne vodi kazneni postupak ili stegovni postupak za tešku povredu službene dužnosti;
4. da je uspješno završio interne ispite iz članka 74. stavka 2. ovoga Zakona;
5. da njegovo promicanje nije suspendirano sukladno članku 112. stavku 4. ovoga Zakona.

(3) Policijski službenik koji se prijavljuje za promicanje iz čina starijega narednika u čin mlađega inspektora mora imati najmanje VI. stupanj stručne spreme.

(4) Policijski službenik koji se prijavljuje za promicanje iz čina inspektora u čin višega inspektora mora imati najmanje VI. stupanj stručne spreme. Policijski službenik koji se prijavljuje za promicanje iz čina samostalnoga inspektora u čin glavnoga inspektora mora imati najmanje VII. stupanj stručne spreme.

(5) Pri davanju preporuke iz stavka 1. točke 3. ovoga člana povjerenstvo za promicanje uzima u obzir i stegove mjere izrečene policijskom službeniku.

(6) Interna objava radnoga mjesta iz stavka 1. točke 1. ovoga članka detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom na prijedlog rukovoditelja.

Članak 76.

Propisano vrijeme provedeno u prethodnome činu

(1) Najkraće vrijeme provedeno u prethodnome činu koje je potrebno kako bi policijski službenik ispunio kriterije za promicanje iz članka 75. stavka 2. točke 1. ovoga Zakona je:

1. za promicanje iz čina policajca u čin starijeg policajca - tri godine;
2. za promicanje iz čina starijega policajca do čina mlađega inspektora - četiri godine u svakom činu;
3. za promicanje iz čina mlađega inspektora do čina višega inspektora - četiri godine u svakom činu za policijske službenike sa VI. stupnjem školske spreme i dvije godine u svakom činu za policijske službenike sa VII. stupnjem školske spreme;
4. za promicanje iz čina višega inspektora do čina glavnoga inspektora - tri godine u svakom činu.

(2) Pri računanju vremena iz stavka 1. ovoga članka priznaje se samo stvarno vrijeme provedeno na dužnosti u policijskome organu.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kao stvarno vrijeme provedeno na dužnosti priznat će se i vrijeme koje je policijski službenik proveo u eksternom premještanju sukladnom članku 65. ovoga Zakona ili u premještanju u inozemstvo sukladnom članku 66. ovoga Zakona.

(4) Vrijeme koje je policijski službenik proveo raspoređen na radno mjesto za koje je propisan niži čin, sukladno članku 67. ovoga Zakona, smatra se vremenom koje je proveo u svome činu.

Članak 77.

Postupak promicanja

(1) Kadrovska služba policijskoga organa priprema godišnju listu slobodnih radnih mjesta za sve činove promaknuća, s iznimkom početnih činova.

(2) Lista iz stavka 1. ovoga članka dostavlja se rukovoditelju koji odlučuje o pokretanju postupka promaknuća.

(3) Temeljem odluke iz stavka 2. ovoga članka, rukovoditelj uspostavlja povjerenstvo za promicanje i imenuje tri člana čiji su činovi jednaki ili viši od činova koji se zahtijevaju za radno mjesto za koje se kandidati razmatraju za promicanje, a imaju najmanje čin višega inspektora.

(4) Prije objave slobodnih radnih mjesta iz članka 75. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, povjerenstvo za promicanje razmatra sve slučajeve posebnih promaknuća sukladnih članku 78. ovoga Zakona.

(5) Povjerenstvo za promicanje preporučuje rukovoditelju kandidate koji su dobili najviše bodova na internim ispitima iz članka 74. stavka 2. ovoga Zakona, sukladno broju slobodnih radnih mjesta koja su interno objavljena.

(6) Za policijske službenike koji ne moraju pristupiti internim ispitima iz članka 74. stavka 2. ovoga Zakona, glavnim indikatorom za promicanje uzimaju se ocjene rada i te se ocjene navode u odluci o promicanju.

Članak 78.

Posebno promicanje

(1) Policijski službenik čiji je rad u prethodne tri godine ocijenjen najvećom mogućom ocjenom, koji je postigao izvanredne rezultate i značajno doprinosa povećanju sigurnosti u Bosni i Hercegovini i sigurnosti njezinih građana, te koji je u trenutnome činu proveo najmanje pola

vremena propisanog za stjecanje višega čina i koji ispunjava uvjete iz članka 75. ovoga Zakona, može biti promaknut u sljedeći viši čin.

(2) Policijski službenik može biti promaknut na ovakav način najviše dva puta tijekom svoje profesionalne karijere.

(3) Policijski službenik ne može biti promaknut na način iz stavka 1. ovoga članka u čin višeg inspektora i iznad.

(4) Sve slučajeve posebnoga promaknuća razmatra povjerenstvo za promicanje, ustanovljeno sukladno članku 77. stavku 3. ovoga Zakona.

(5) Odluku o prijevremenom ili posebnom promaknuću iz stavka 1. ovoga članka odobrava rukovoditelj, na temelju prijedloga povjerenstva za promicanje.

Članak 79.

Odluke o promicanju

(1) Odluke o promicanju u viši čin, posebnim promaknućima i stjecanju višega čina iz članka 74. stavka 3. ovoga Zakona se pismeno obrazlažu.

(2) Lista promaknutih policijskih službenika objavljuje se na oglasnoj ploči policijskoga organa.

(3) Policijski službenik koji se prijavio za promicanje može podnijeti žalbu policijskome odboru iz članka 124. ovoga Zakona u roku od osam dana nakon objave liste iz stavka 2. ovoga članka. Žalba odgađa postupak promicanja.

(4) Kada policijski odbor odluči o svim podnijetim žalbama, povjerenstvo za promicanje objavljuje konačnu listu kandidata predloženih za promicanje na oglasnoj ploči policijskoga organa.

(5) Kada bude promaknut u viši čin, policijskog službenika na radno mjesto u novome činu raspoređuje rukovoditelj. Pri tom se rasporedu uzima u obzir izrečena sklonost promaknutog policijskog službenika i daje se prvenstvo sklonostima policijskih službenika koji su dobili najviši broj bodova od povjerenstva za promicanje.

(6) Policijski službenik prihvaća radno mjesto iz stavka 5. ovoga članka.

(7) Način na koji povjerenstvo za promicanje dodjeljuje bodove policijskom službeniku određuje se propisom iz članka 74. stavak 1. ovoga Zakona.

Odjeljak 3 – Ocjena rada policijskih službenika

Članak 80.

Ocjena rada

(1) Policijski organ najmanje jednom godišnje ocjenjuje rad svih policijskih službenika kako bi se utvrdilo ispunjavaju li poziv službe i naredbe koje izda nadređeni i udovoljavaju li profesionalnim standardima prijeko potrebnim u izvršenju policijskih zadataka.

(2) Ocjena rada poduzima se radi:

- a) osiguravanja djelotvornog sredstva za procjenu rada policijskih službenika;
- b) poticanja službenika da iskažu maksimum svojih sposobnosti;
- c) identificiranja nedostataka u radu i problema iz bilo kojeg područja rada, a koje treba otkloniti;
- d) priznavanja istaknutoga rada, davanja poticaja za bolji rad te postavljanja novih radnih ciljeva.

(3) Ocjenu rada policijskoga službenika sačinjava i potpisuje po hijerarhiji izravno nadređeni iz članka 81. stavka 2.

(4) Ocjenu rada policijskoga službenika koji radi na rukovodnom radnom mjestu sačinjava zamjenik rukovoditelja policijskoga organa, a potpisuje je rukovoditelj.

(5) Podrobni postupak i kriterije za ocjenu rada policijskih službenika propisuje ministar pravilnikom, na prijedlog rukovoditelja.

Članak 81. Način ocjene

(1) Policijski službenik ocjenjuje se sljedećim ocjenama:

1. ne zadovoljava;
2. zadovoljava;
3. dobar;
4. vrlo dobar;
5. odličan.

(2) Rad policijskog službenika ocjenjuje izravno nadređeni koji ima najmanje čin starijega narednika i najmanje jedan viši čin od policijskoga službenika koji se ocjenjuje sukladno ocjenama spomenutim u stavku 1. ovoga članka. Ocjene odobrava rukovoditelj organizacijske jedinice nadređenoga koji pokreće postupak, a koji ima najmanje čin inspektora.

(3) Policijski službenik dobiva presliku ocjene svoga rada i potpisuje je.

(4) Policijski službenik koji se ne slaže s ocjenom svoga rada može podnijeti žalbu policijskome odboru iz članka 124. ovoga Zakona u roku od osam dana nakon što primi presliku ocjene rada.

Članak 82. Rezultati rada

(1) U slučaju da je policijski službenik dobio ocjenu rada "ne zadovoljava", bit će ponovno ocijenjen tri mjeseca nakon godišnje procjene rada. Tijekom ta tri mjeseca policijski službenik bit će pažljivo nadgledan. Po proteku toga roka, ukoliko nije došlo do zadovoljavajućega stupnja poboljšanja u radu, može se poduzeti sljedeće:

1. interni premještaj unutar policijskoga organa sukladan činu policijskoga službenika;
2. prestanak radnoga odnosa.

(2) Postupak ponovne ocjene ne sprečava pokretanje stegovnoga postupka zbog loših rezultata rada.

Članak 83. Evidencije ocjene rada

(1) Ispunjene i potpisane obrasce o ocjeni rada kadrovska služba evidentira i pohranjuje u službenikovom dosjeu.

(2) Policijski službenik ima slobodan pristup svojim ocjenama rada.

(3) Obrazac ocjene rada ostat će u osobnom dosjeu policijskoga službenika, a kada policijski službenik napusti službu zbog odlaska u mirovinu, davanja otkaza ili drukčijega prestanka radnoga odnosa pohranit će se u arhivu.

POGLAVLJE IX.
NAKNADE (PLAĆA, DODACI I OSTALE NAKNADE)

Odjeljak 1 - Naknade

Članak 84.
Određenje naknada

(1) Naknade policijskome službeniku su plaća, dodaci i ostale naknade propisane ovim Zakonom.

(2) Plaća policijskoga službenika veže se uz njegov čin.

Odjeljak 2 – Plaća

Članak 85.
Osnovica plaće i koeficijenti činova

(1) Obračun plaća za policijske službenike vrši se prema zajedničkoj osnovici plaća koja je ista za sve policijske službenike i koju određuje Vlada Federacije.

(2) Policijski službenici su kategorizirani u 11 koeficijenata činova, tako što se svakom činu pripisuje koeficijent u pojedinom platnom razredu koji je jednak za sve policijske organe.

(3) Najviši koeficijent čina pripisuje se činu glavnoga generalnog inspektora policije i jednak je koeficijentu koji se pripisuje tajniku organa državne službe. Najviši koeficijent čina je tri i pol puta veći od najnižega koeficijenta čina. Najniži koeficijent čina pripisuje se činu policajca.

(4) Ostale koeficijente činova koji se pripisuju ostalim činovima, a prema odredbama st. 2. i 3. ovoga članka, utvrđuje Vlada Federacije posebnim propisom.

Članak 86.
Obračun plaće

Platne stavke i način obračuna su:

1. osnovna plaća: određuje se tako što se osnovica plaće, određena sukladno članku 85. stavku 1. ovoga Zakona, pomnoži s koeficijentom čina iz stavka 2. članka 85. ovoga Zakona;
2. radno iskustvo: plaća se uvećava za 0,5 % za svaku punu godinu radnoga iskustva, s tim što ukupno uvećanje ne može biti veće od 20%.

Odjeljak 3 – Dodaci

Članak 87.
Dodatak za posebne uvjete rada

(1) Ovisno od rizika, odgovornosti, složenosti ili posebnih radnih uvjeta na određenim radnim mjestima, rukovoditelj odlučuje o trajnom određenom dodatku za posebne uvjete rada na takvim radnim mjestima.

(2) Dodatak za posebne uvjete rada trajno je vezan za radna mjesta iz stavka (1) ovoga članka te ne može biti izmijenjen ukoliko ne nastupe nove posebne radne okolnosti.

(3) Dodatak za posebne uvjete rada iznosi do 30% od osnovne plaće.

(4) Uz dodatak iz stavka 3. ovoga članka, u posebnim okolnostima i na prijedlog rukovoditelja, ministar će odrediti viši trajni dodatak za pojedina radna mjesta. Taj dodatak iznosi 10% od osnovne plaće.

Članak 88.

Dodatak za izvanredne radne rezultate

(1) Na temelju izvanrednih i objektivno ocijenjenih radnih rezultata policijskoga službenika, rukovoditelj može odlučiti o jednokratnom dodatku na plaću tome službeniku do 30% od osnovne plaće.

(2) Dodatak za izvanredne radne rezultate može se isplatiti istom policijskom službeniku samo jednom godišnje za jedan mjesec.

(3) Odluka iz stavka 1. ovoga članka bit će objavljena na oglasnoj ploči policijskoga organa.

Odjeljak 4 – Ostale naknade

Članak 89.

Plaćeni dopust

Policijski službenik ima pravo na naknadu plaće do visine jedne plaće za vrijeme godišnjeg odmora i plaćenoga dopusta, te za prvo razdoblje odsutnosti s posla zbog bolesti ili invalidnosti tijekom kojega, prema propisima o zdravstvenome osiguranju, tu naknadu plaće i uvećanja plaće mora isplatiti policijski organ.

Članak 90.

Plaćanje prekovremenoga rada

Osnovna plaća policijskog službenika koji radi prekovremeno uvećat će se za:

- a) 40% ukoliko je prekovremeni rad bio u razdoblju između 22,00 sata i 7,00 sati;
- b) 30% ukoliko je prekovremeni rad bio u razdoblju između 7,00 sati i 22,00 sata.

Članak 91.

Naknade za privremeni interni premještaj

(1) Policijski službenik koji je prema članku 64. ovoga Zakona premješten na drugo radno mjesto koje je 60 km ili više udaljeno od njegova trenutnoga radnog mjesta ima pravo na naknade za privremeni interni premještaj.

(2) Uz osnovnu plaću koja je određena činom policijskoga službenika naknade iz stavka 1. ovoga članka su:

- a) naknada troškova za odvojeni život;
- b) naknada za odgovarajući smještaj.

(3) Policijski službenik koji je premješten po osobnom zahtjevu nema pravo na naknade za privremeni interni premještaj.

(4) Odredba stavka 1. ovoga članka ne primjenjuje se na policijskog službenika koji je prvi puta raspoređen na posao.

Članak 92.

Prava u slučaju viška policijskih službenika

(1) U slučaju otpusta zbog viška policijskih službenika, sukladnog odredbama ovoga Zakona, otpušteni policijski službenik ima pravo na otpremninu koja odgovara iznosu plaće koju je primao u vrijeme kada je proglašen viškom, obračunate za razdoblje od šest mjeseci.

(2) Otpremnina iz stavka 1. ovoga članka iznosi 12 mjesečnih plaća za policijske službenike koji imaju najmanje 15 godina radnoga iskustva kao policijski službenici.

Članak 93.

Smrt policijskoga službenika

(1) Policijski službenik koji izgubi život na dužnosti sahranjuje se na mjestu koje odredi njegova obitelj iz članka 38. stavka 3. ovoga Zakona na trošak policijskoga organa.

(2) Policijski organ snosi sljedeće ukopne troškove:

- a) troškove za prijevoz posmrtnih ostataka na mjesto ukopa;
- b) putne troškove za dvije prateće osobe;
- c) trošak za grobnicu, ukoliko nije već osigurana na drugi način;
- d) druge uobičajene troškove u iznosu koji određuje ministar.

(3) Obitelj koju je preminuli policijski službenik uzdržavao ima pravo na jednokratnu financijsku pomoć u iznosu posljednje neto plaće koju je ostvario, uvećane šest puta.

Članak 94.

Druge vrste naknada

Policijski službenici imaju pravo i na sljedeće naknade:

- a) za troškove javnog prijevoza na posao i sa posla;
- b) za obroke (bonovi za ručak);
- c) regres;
- d) u slučaju smrti člana uže obitelji;
- e) za troškove usavršavanja (obuka, obrazovanje, naknada za produljenje letačke dozvole i liječničke preglede);
- f) otpremnina;
- g) za službene puteve (troškovi prijevoza i dnevnica).

Članak 95.

Podzakonski akti o ostalim naknadama

Vlada Federacije u podzakonskom aktu utvrđuje kriterije, uvjete i iznose naknada iz Odjeljka 4, Poglavlja IX. ovoga Zakona.

Članak 96.

Platna lista

Svaki policijski službenik ima pravo na platnu listu u kojoj su detaljno navedeni, između ostaloga, iznos njegove plaće, dodataka, naknada i odbitaka.

POGLAVLJE X.

RADNI UVJETI

Članak 97.

Radni i socijalni propisi

Zakon o radu Federacije Bosne i Hercegovine i ostali zakoni kojima se uređuju prava i obveze iz radnih odnosa primjenjuju se na policijske službenike i kadete, ukoliko nije drukčije određeno ovim Zakonom.

Članak 98.

Radno vrijeme

(1) Prosječno radno vrijeme je 40 sati tjedno, što uključuje odmor u tijeku radnoga dana propisan vrijedećim zakonima.

(2) Uobičajeno radno vrijeme je osam sati dnevno. Rukovoditelj može odrediti drukčije radno vrijeme u sljedećim slučajevima:

- a) kada je potreban kontinuitet rada,
- b) kada se određeni zadaci moraju izvršiti u određenim rokovima ili u planiranom vremenskom razdoblju.

Članak 99.

Rad u posebnim uvjetima

(1) Policijski službenik obavezan je raditi u posebnim uvjetima u slučaju kada su takvi uvjeti prijeko potrebni za izvršenje zadataka policijskoga organa.

(2) Posebnim se uvjetima smatraju: rad po izvanrednom rasporedu, rad u dvokratnoj smjeni, rad u smjenama, rad subotom, nedjeljom, blagdanima i ostalim slobodnim danima, rad noću i rad na pojedinim lokacijama.

(3) Drugi načini rada u posebnim uvjetima mogu biti određeni ako to zahtijeva sigurnosna situacija ili ako je to jedini način za obavljanje određenih zadataka koji ne mogu biti odgođeni ili se moraju završiti u određenome roku.

(4) Rukovoditelj detaljnije određuje razloge iz kojih se drugi način rada u posebnim uvjetima iz stavka 3. ovoga članka može odrediti, a može ovlastiti i druge policijske službenike koji rade na rukovodnim radnim mjestima da to odrede.

(5) Za poslove iz st. 2. i 3. ovoga članka policijski službenici imaju pravo na naknadu u novcu ili slobodnim satima. Na prijedlog rukovoditelja ministar će podzakonskim aktom utvrditi način isplate i iznos tih naknada.

Članak 100.

Ograničenja prekovremenoga rada

(1) U slučaju da je potrebno obaviti hitan posao ili zadatak do određenoga roka ili u određenom vremenskom razdoblju, izdat će se naredba policijskim službenicima za prekovremeni rad.

(2) Prekovremeni rad iz stavka 1. ovoga članka može trajati do četiri sata dnevno i ne više od 20 sati tjedno.

Članak 101.
Plaćeni godišnji odmor

(1) Policijski službenici imaju pravo na najmanje 18 a najviše 30 radnih dana plaćenoga godišnjeg odmora, ovisno od dužine radnoga iskustva.

(2) Godišnji odmor na koji policijski službenici imaju pravo određen je kako slijedi u tabeli:

Godine radnoga iskustva	Radni dani
od 6 mjeseci do 3 godine	18
od 3 do 5 godina	20
od 5 do 7 godina	22
od 7 do 10 godina	23
od 10 do 12 godina	24
od 12 do 15 godina	25
od 15 do 20 godina	27
od 20 do 25 godina	29
preko 25 godina	30

(3) U smislu ovoga Zakona, u dane godišnjega odmora ne računaju se subota, nedjelja, blagdani i drugi neradni dani.

(4) Prema odluci rukovoditelja, a kao nagrada za izvanredne rezultate rada, policijski službenik ima pravo na dva dodatna slobodna radna dana.

(5) Policijski službenik može iskoristiti svoj godišnji odmor u cijelosti ili u dva dijela. Prvi se dio koristi bez prekida u trajanju od najmanje 12 radnih dana tijekom kalendarske godine. Drugi se dio koristi najkasnije do 30. lipnja naredne godine.

(6) Trajanje i raspored godišnjih odmora za narednu godinu utvrđuju se prije kraja tekuće godine.

(7) Iznimno od stavka 5. ovoga članka, rukovoditelj može promijeniti raspored godišnjih odmora zbog iznimno važnih operativnih razloga.

(8) U slučaju da promjena u rasporedu iz stavka 7. ovoga članka rezultira prekidom korištenja godišnjeg odmora policijskog službenika, navedeni policijski službenik dobit će nadoknadu za putne i druge troškove koji su nastali prekidanjem korištenja godišnjeg odmora. Rukovoditelj određuje vrstu i visinu troškova koji nisu troškovi za putovanje.

(9) Policijski službenik ne gubi dane godišnjeg odmora zbog prekida iz stavka 7. ovoga članka i takav se godišnji odmor može kasnije koristiti.

Članak 102.
Plaćeni dopust

(1) Policijski službenik ima pravo na plaćeni dopust do pet radnih dana u jednoj kalendarskoj godini, u slijedećim slučajevima:

- smrt člana uže obitelji: do tri radna dana;

- smrt srodnika:	jedan radni dan;
- njega člana uže obitelji:	do tri radna dana;
- rođenje djeteta:	do tri radna dana;
- sklapanje braka:	do pet radnih dana;
- selidba:	do dva radna dana.

(2) Plaćeni dopust iz stavka 1. ovoga članka odobrava rukovoditelj.

Članak 103. **Neplaćeni dopust**

Na zahtjev policijskog službenika rukovoditelj može odobriti neplaćeni dopust za razdoblje od najdulje 30 dana u jednoj kalendarskoj godini.

Članak 104. **Beneficirani mirovinski staž**

Policijski službenici imaju pravo na beneficirani mirovinski staž po kojem se svakih 12 mjeseci provedenih na dužnosti računa kao 16 mjeseci službe.

POGLAVLJE XI. **STEGOVNNA ODGOVORNOST**

Članak 105. **Stegovna odgovornost policijskog službenika**

(1) Policijski službenik je stegovno odgovoran za povrede službene dužnosti propisane ovim Zakonom nastale kao rezultat njegove krivnje.

(2) Kaznena odgovornost za kazneno djelo ne isključuje stegovnu odgovornost policijskog službenika ukoliko je počinjenje kaznenoga djela također i povreda službene dužnosti.

(3) Oslobođenje od kaznene odgovornosti ne podrazumijeva istodobno i oslobođenje od stegovne odgovornosti.

(4) Stegovni postupak detaljnije propisuje ministar podzakonskim aktom nakon konzultacija s rukovoditeljem organa.

(5) Stegovni postupak mora biti fer i transparentan. Tijekom stegovnoga postupka, policijski službenik uživa sljedeća prava koja se razrađuju podzakonskim aktom iz stavka 4. ovoga članka:

1. pravo na pravodobnu obaviještenost o optužbi za povredu službene dužnosti i o dokazima, kao i pravo da pismeno odgovori na optužbu ili se njegova usmena izjava zapiše;
2. pravo na fer i javno saslušanje u razumnome roku od tijela utvrđenih ovim Zakonom. Javnost može biti isključena sa saslušanja ako to zahtijevaju interesi morala, javnog reda i državne sigurnosti demokratskog društva, ili ako je to u interesu maloljetnika ili zaštite privatnog života, ili javnost može biti isključena do prijeko potrebne mjere u posebnim okolnostima kada bi javno saslušanje ometalo interese pravičnosti prema mišljenju tijela utvrđenih ovim Zakonom;
3. pravo na nedavanje iskaza protiv sebe, pravo na obranu od optužbe sam ili uz stručnu pomoć odvjetnika kojega sam odabere te pravo nazočenja svakom saslušanju u postupku;

4. pravo na javno izricanje odluke;
5. pravo na podnošenje žalbe na odluku o stegovnoj odgovornosti.

Članak 106.

Lakše povrede službene dužnosti

Lakše povrede službene dužnosti su:

1. nenošenje ili neispravno nošenje odore, naoružanja ili opreme;
2. nedolazak na posao u određeno vrijeme ili odlazak sa posla prije kraja radnoga vremena;
3. nepažljivo i neuredno čuvanje isprava i podataka;
4. neopravdana odsutnost sa dužnosti u trajanju od jednoga dana u jednom mjesecu;
5. izazivanje svađe i narušavanje međuljudskih odnosa;
6. nekorektno i nepristojno ponašanje prema kolegama, uposlenicima ili posjetiteljima;

Članak 107.

Teže povrede službene dužnosti

(1) Teže povrede službene dužnosti su:

1. neizvršenje, nesavjesno, nepravodobno ili nepažljivo izvršenje službenih zadataka ili konzumiranje alkohola tijekom radnoga vremena;
2. izbjegavanje obveza vezanih za profesionalnu obuku i usavršavanje;
3. četiri ili više lakših povreda službene dužnosti;
4. neopravdana odsutnost sa dužnosti u trajanju duljem od jednog, ali kraćem od tri dana u jednom mjesecu;
5. neovlašteno korištenje sredstava povjerenih radi izvršenja zadataka i dužnosti;
6. obavljanje djelatnosti koje nisu sukladne interesima policijskoga organa ili bez prethodnoga odobrenja starješine;
7. ponašanje koje onemogućava, ometa ili otežava drugima izvršenje službenih zadataka;
8. nepružanje stručne pomoći građanima u ostvarivanju njihovih zakonskih prava;
9. ponašanje koje narušava ugled policijskoga organa;
10. nepoduzimanje ili nedovoljno poduzimanje mjera u okviru vlastitih dužnosti prijeko potrebnih za osiguranje objekata, osoba i povjerenih sredstava i stvari;
11. sprečavanje građana ili pravnih osoba u ostvarivanju njihovih prava pri podnošenju zahtjeva, žalbi, pritužbi, zamolbi i drugih podnesaka ili neodlučivanje po tim podnescima u zakonskome roku;
12. nepružanje pomoći drugom policijskom službeniku koji traži pomoć kada mu je pomoć prijeko potrebna za izvršenje njegovih službenih zadataka;
13. prikrivanje činjenica o načinu izvršenja službenih radnji ili uporabi sile drugog policijskog službenika koji je načinom izvršenja službene radnje ili uporabom sredstava prisile počinio težu povredu službene dužnosti;

14. činjenje ili nečinjenje koje vodi otkrivanju službene tajne;
15. samovoljno napuštanje dužnosti ili mjesta čuvanja određenoga objekta ili osobe, koje može imati štetne posljedice za policijski organ;
16. dolazak na posao u pijanom stanju ili pod utjecajem alkohola ili korištenje narkotika ili opijata za vrijeme radnoga vremena;
17. sprečavanje, izbjegavanje, ometanje ili na drugi način odgađanje provedbe internih ili stegovnih postupaka;
18. narušavanje javnoga reda i mira, posebno nepristojnim i grubim ponašanjem, tučom na javnom mjestu ili bilo kojom drugom radnjom kojom se narušava javni red i mir i tom radnjom narušava ugled policijskoga organa, bez obzira na vrijeme i mjesto događaja;
19. davanje netočnih podataka koji utječu na donošenje odluka mjerodavnih organa ili izazivaju druge štetne posljedice;
20. neopravdana odsutnost sa dužnosti u trajanju od tri uzastopna dana ili od ukupno pet dana tijekom jedne kalendarske godine;
21. zlouporaba bolovanja;
22. uporaba sile, odnosno vatrenoga oružja u suprotnosti s ovim Zakonom;
23. zlouporaba službenog položaja;
24. odbijanje izvršavanja zakonitih naredaba izdanih u svrhu izvršenja službenih zadataka i dužnosti;
25. sudjelovanje u političkim aktivnostima koje nisu sukladne službi policijskog službenika, bilo za vrijeme ili izvan dužnosti;
26. diskriminiranje pri obavljanju dužnosti na temelju: rase, boje kože, spola, jezika, vjeroispovijedi, političkog ili drugog opredjeljenja, nacionalnog ili socijalnog podrijetla ili po bilo kojoj drugoj osnovi.

(2) Teže povrede službene dužnosti iz stavka 1. ovoga članka stupnjuju se bodovima na sljedeći način:

- povrede iz toč. od 1. do 3. – 5 bodova;
- povrede iz toč. od 4. do 6. – 10 bodova;
- povrede iz toč. od 7. do 11. – 15 bodova;
- povrede iz točke 12. – 20 bodova;
- povrede iz toč. od 13. do 19. – 25 bodova;
- povrede iz toč. od 20. do 26. – 30 bodova.

Članak 108.

Pokretanje internoga postupka

(1) Interni postupak zbog povrede službene dužnosti pokreće se na temelju:

1. pritužbe građanina;
2. zahtjeva jednog ili više uposlenika u policijskom organu;
3. zahtjeva izravno nadređenog policijskog službenika ili

4. zahtjeva predsjedatelja Ureda za pritužbe javnosti pri Ministarstvu.

(2) Interni postupak vodi Odjel za unutarnju kontrolu.

(3) Svatko tko primi informaciju o ili pritužbu na policijskog službenika proslijedit će tu informaciju ili pritužbu Odjelu za unutarnju kontrolu u roku od 24 sata.

(4) Interni postupak za lakše povrede službene dužnosti mora se okončati u roku od 30 dana od dana prijave Odjelu za unutarnju kontrolu.

(5) Interni postupak za teže povrede službene dužnosti mora se okončati u roku od tri mjeseca od dana prijave Odjelu za unutarnju kontrolu, a može se produljiti za još dva mjeseca u ovisnosti od složenosti slučaja.

Članak 109.

Izricanje stegovne mjere

(1) Stegovne mjere za lakše povrede službene dužnosti izriče rukovoditelj nakon provedenog internog postupka iz članka 108. ovoga Zakona.

(2) Stegovne mjere za teže povrede službene dužnosti izriče stegovno povjerenstvo nakon provedenog stegovnog postupka iz članka 111. ovoga Zakona.

(3) Odluka o stegovnoj odgovornosti dostavlja se policijskom službeniku.

Članak 110.

Stegovno povjerenstvo

(1) Stegovno povjerenstvo uspostavlja rukovoditelj, a članovi su predsjedatelj, dva člana i isti broj zamjenika članova. Dva člana i jedan zamjenik moraju imati čin višega inspektora ili viši čin, a drugi član i drugi zamjenik moraju biti državni službenici. Najmanje jedan član stegovnog povjerenstva mora biti diplomirani pravnik.

(2) Predsjedatelj stegovnog povjerenstva je policijski službenik najvišeg čina.

(3) Način rada, glasovanja i donošenja odluka regulira se podzakonskim aktom iz članka 105. stavka 4. ovoga Zakona.

Članak 111.

Pokretanje stegovnog postupka

(1) Za teže povrede službene dužnosti Odjel za unutarnju kontrolu u roku od sedam dana nakon provedenog internog postupka iz članka 108. ovoga Zakona dostavlja stegovnome povjerenstvu zahtjev za pokretanje stegovnog postupka.

(2) Stegovno povjerenstvo odlukom pokreće stegovni postupak u roku od sedam dana od dana primitka zahtjeva Odjela za unutarnju kontrolu.

(3) Zahtjev i odluka o pokretanju stegovnog postupka zbog teže povrede službene dužnosti dostavlja se policijskom službeniku.

(4) Stegovno povjerenstvo donosi odluku o stegovnoj odgovornosti u roku od 60 dana nakon primitka zahtjeva iz stavka 1. ovoga članka.

Članak 112. **Stegovne mjere**

(1) Za lakše povrede službene dužnosti propisane u članku 106. ovoga Zakona mogu se izreći sljedeće stegovne mjere:

- a) pismena opomena,
- b) novčana kazna u iznosu od 15% od jedne osnovne mjesečne plaće policijskog službenika.

(2) Za teže povrede službene dužnosti propisane u članku 107. ovoga Zakona mogu se izreći sljedeće stegovne mjere:

- a) novčana kazna,
- b) obustava promicanja u viši čin,
- c) prekid radnoga odnosa.

(3) Novčana kazna za teže povrede službene dužnosti te prestanak radnoga odnosa izriču se prema sljedećoj tabeli:

Bodovi	Minimalna mjera utemeljena na postotku osnovne jednomjesečne plaće	Maksimalna mjera utemeljena na postotku osnovne jednomjesečne plaće
5 do 9	kazna od 15 % za 2 mjeseca	kazna od 15% za 3 mjeseca
10 do 14	kazna od 15 % za 3 mjeseca	kazna od 20% za 4 mjeseca
14 do 19	kazna od 20% za 4 mjeseca	kazna od 30% za 5 mjeseci
20 do 24	kazna od 20% za 5 mjeseci	kazna od 30% za 6 mjeseci
25 ili više	kazna od 20% za 6 mjeseci	prestanak radnoga odnosa

(4) Za 20 i više bodova izriče se i stegovna mjera obustave promicanja u viši čin za vremensko razdoblje od 12 mjeseci do 3 godine.

(5) Ako se policijski službenik tereti za dvije ili više povreda proisteklih iz istoga događaja, stegovna odgovornost utvrđuje se za svaku povredu zasebno, a izriče se jedinstvena stegovna mjera za sve povrede. Odluku o jedinstvenoj stegovnoj mjeri donosi stegovno povjerenstvo prema povredi kojoj se pripisuje najviše bodova, a ostale se povrede uzimaju u obzir kao otežavajuće okolnosti prilikom odlučivanja o vrsti i visini stegovne mjere iz stavka 3. ovoga članka.

(6) Prilikom odlučivanja o stegovnoj mjeri bodovi pripisani za svaku povredu u proteklih pet godina se zbrajaju, množe s faktorom 0,2 te pribrajaju bodovima pripisanim za povredu službene dužnosti po kojoj se postupa.

(7) Svako lakšoj povredi službene dužnosti pripisuje se jedan bod koji se dodjeljuje za razdoblje od dvije godine od dana izricanja stegovne mjere i primjenjuje za buduće povrede službene dužnosti u tome roku.

(8) Obvezna stegovna mjera prekida radnoga odnosa izriče se za teže povrede službene dužnosti iz članka 107. stavka 1. toč. od 13. do 26. ovoga Zakona, ako je povreda počinjena s umišljajem ili uslijed krajnje nepažnje, a nisu utvrđene olakotne okolnosti u prilog policijskom službeniku.

(9) Obvezna stegovna mjera prekida radnoga odnosa izriče se kada policijski službenik sakupi 60 ili više bodova za povredu po kojoj se postupa i ranije povrede službene dužnosti u proteklih pet godina.

(10) Obvezna stegovna mjera prekida radnoga odnosa izriče se ako je policijski službenik pravomoćno osuđen za kazneno djelo na kaznu zatvora od šest mjeseci ili težu kaznu.

(11) Sve stegovne mjere izrečene za povrede službene dužnosti upisuju se u osobni dosje policijskog službenika.

Članak 113.

Pravo žalbe na odluku o stegovnoj odgovornosti

(1) Protiv odluke o stegovnoj odgovornosti može se podnijeti žalba policijskome odboru iz članka 124. ovoga Zakona u roku od 15 dana od dana primitka odluke. Žalba podnijeta policijskome odboru odgađa izvršenje odluke.

(2) Policijski odbor o žalbi odlučuje u roku od 30 dana od dana primitka žalbe.

Članak 114.

Suspenzija

(1) Policijski službenik može biti privremeno suspendiran sa zadataka i dužnosti koje obavlja ili suspendiran iz policijskog organa ako je protiv njega pokrenut kazneni ili stegovni postupak i ako se, uzimajući u obzir prirodu kaznenog djela ili prirodu teže povrede službene dužnosti, kao i okolnosti pod kojima je počinjeno kazneno djelo, odnosno teža povreda službene dužnosti, može osnovano vjerovati da bi štetilo interesima službe ili internome postupku.

(2) Rukovoditelj je odgovoran za donošenje odluke o privremenoj suspenziji sukladno stavku 1. ovoga članka.

(3) Suspenzija policijskoga službenika određena sukladno stavku 1. ovoga članka može trajati do okončanja stegovnoga ili kaznenoga postupka.

(4) Tijekom suspenzije službeno oružje, značka i službena iskaznica policijskog službenika oduzimaju se i zabranjeno mu je nositi službenu odoru.

(5) Policijski službenik koji je primio odluku o suspenziji iz stavka 1. ovoga članka može podnijeti žalbu na odluku o suspenziji policijskome odboru iz članka 124. ovoga Zakona u roku od 15 dana od primitka odluke.

Članak 115.

Isplata plaće tijekom suspenzije

(1) Tijekom suspenzije iz policijskog organa policijski službenik ima pravo na 55% od svoje plaće. U posebnim slučajevima, kada ima obitelj koju uzdržava, policijski službenik ima pravo na 65% od svoje plaće.

(2) Policijski službenik ima pravo na punu naknadu svoje plaće i druga prava po osnovi rada ako se ustvrdi da nije odgovoran za težu povredu službene dužnosti niti za počinjenje kaznenog djela.

Članak 116.

Trajanje postupka

(1) Za lakše povrede službene dužnosti interni postupak i donošenje odluke o mjeri od rukovoditelja mora biti okončano u roku od 60 dana od dana kada je povreda prijavljena Odjelu za unutarnju kontrolu.

(2) Za teže povrede službene dužnosti interni postupak i stegovni postupak moraju biti okončani u roku od devet mjeseci od dana kada je povreda prijavljena Odjelu za unutarnju kontrolu.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, kada se protiv policijskog službenika vodi kaznena istraga, pokreće se stegovni postupak i prekida se do okončanja kaznenog postupka ili do okončanja kaznene istrage.

Članak 117

Zastara postupka

(1) Vođenje postupka zbog lakše povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od tri mjeseca od dana saznanja o počinjenoj povredi službene dužnosti i počinitelju, a najdulje u roku od šest mjeseci od dana počinjenja povrede.

(2) Vođenje postupka zbog teže povrede službene dužnosti zastarijeva u roku od šest mjeseci od dana saznanja o počinjenoj povredi i počinitelju, a najdulje u roku od jedne godine od dana počinjenja povrede.

(3) Izvršenje stegovne mjere za lakšu povredu službene dužnosti zastarijeva u roku od tri mjeseca, a za težu povredu službene dužnosti u roku od šest mjeseci, računajući od pravomoćnosti rješenja kojim je stegovna mjera izrečena.

(4) Glede prekida zastare pokretanja postupka, odnosno izvršenja, odgovarajuće se primjenjuju odredbe o prekidu zastare pokretanja, odnosno izvršenja, utvrđene kaznenim zakonima FBiH.

Članak 118.

Stegovni spisi

(1) Policijski organ vodi evidenciju o stegovnim mjerama izrečenim policijskim službenicima.

(2) Preslika odluke o stegovnoj odgovornosti ulaže se u osobni dosje policijskog službenika.

POGLAVLJE XII.

ODGOVORNOST ZA ŠTETU

Članak 119.

Odgovornost policijskog službenika

(1) Policijski službenik obvezan je policijskom organu naknaditi materijalnu štetu na imovini policijskog organa koju je prouzrokovao namjerno ili iz grube nepažnje tijekom obavljanja dužnosti.

(2) Policijski službenik obvezan je policijskom organu naknaditi štetu koju policijski organ mora naknaditi oštećenim građanima i pravnim osobama, a koju je namjerno ili iz grube nepažnje prouzrokovao policijski službenik tijekom obavljanja dužnosti.

(3) Svaki službenik policijskog organa obvezan je, odmah po saznanju, podnijeti izvješće o pričinjenoj šteti.

Članak 120.

Utvrđivanje i naknada štete

(1) Povjerenstvo koje uspostavlja rukovoditelj utvrđuje štetu, iznos i okolnosti pod kojima je šteta prouzrokovana.

(2) Rukovoditelj i policijski službenik mogu načiniti pismeni sporazum o iznosu i načinu naknade štete.

(3) Na temelju izvješća povjerenstva i sporazuma, rukovoditelj donosi odluku o naknadi štete, iznosu, roku i načinu naknade. Sukladno iznosu naknade i na temelju zahtjeva policijskog službenika, rukovoditelj može dozvoliti isplatu u obrocima.

(4) Ako je šteta pričinjena na imovini, na zahtjev policijskog službenika rukovoditelj može odobriti naknadu štete uspostavom prijašnjega stanja na trošak policijskog službenika u određenome roku.

Člansk 121.

Odgovornost Federacije za štetu

(1) Sukladno Zakonu, FBiH je odgovorna za štetu pričinjenu fizičkim i pravnim osobama kao ishoda postupanja policijskih službenika u izvršenju ili vezano za izvršenje zadataka policijskog organa.

(2) FBiH ima pravo zahtijevati od policijskog službenika za kojega se ustvrdi da je odgovoran za štetu iz stavka 1. ovoga članka naknadu iznosa isplaćenu trećim osobama, ako je pričinjena šteta posljedica njegove grube nepažnje ili namjere ili neovlaštenih radnji ili postupaka.

POGLAVLJE XIII.

PRESTANAK RADNOGA ODNOSA

Članak 122.

Osnove prestanka radnoga odnosa

Policijskom službeniku prestaje radni odnos te automatski gubi status policijskog službenika u sljedećim slučajevima:

1. kada svojevolarno daje otkaz;
2. kada dobije ocjenu "ne zadovoljava" na kraju probnoga rada;
3. kada navršši 65 godina života i Zakonom propisani mirovinski staž ili 40 godina mirovinskog staža;
4. kada je zbog zdravstvenog stanja trajno nesposoban obavljati službene dužnosti, a pritom ne ispunjava uvjete za premještanje na drugo odgovarajuće radno mjesto unutar policijskog organa;
5. kada dva puta uzastopno dobije negativnu ocjenu za rad (članak 82.);
6. gubitkom državljanstva Bosne i Hercegovine;
7. stjecanjem državljanstva druge države, ako je to u suprotnosti sa zakonima Bosne i Hercegovine;
8. zbog viška policijskih službenika;
9. kada mu je za kazneno djelo izrečena pravomoćna kazna zatvora od šest mjeseci ili teža kazna;
10. kada mu je izrečena stegovna mjera prestanka radnoga odnosa;
11. istekom mandata rukovoditelja, odnosno zamjenika rukovoditelja policijskog organa iz članka 2. stavka 1. ovoga Zakona, ukoliko je prije imenovanja na tu dužnost radio u policijskom organu na koji se ovaj Zakon ne primjenjuje.

Članak 123.

Obveza razduženja službenih sredstava

(1) Policijski službenik kojem je prestao radni odnos u policijskom organu obavezan je razdužiti sva sredstva, uređaje i opremu koju je zadužio u roku od sedam dana od dana prestanka radnoga odnosa.

(2) Na dan prestanka radnoga odnosa službeno oružje i iskaznica policijskog službenika se oduzimaju i zabranjeno mu je nositi službenu odoru.

POGLAVLJE XIV.

POLICIJSKI ODBOR

Članak 124.

Uspostava i uloga policijskog odbora

(1) Policijski odbor uspostavlja Vlada Federacije.

(2) Policijski odbor mjerodavan je preispitivati odluke ili nedonošenje odluka policijskog organa koje se odnose na status policijskih službenika, sukladno ovom Zakonu i podzakonskim aktima, a na zahtjev:

- a) policijskog službenika koji se osjeća oštećenim osporavanom odlukom, postupanjem ili nepostupanjem,
- b) policijskog organa u kojem je oštećeni policijski službenik uposlen,
- c) Ministarstva ili drugog državnog organa u čijem je sastavu policijski organ.

(3) Policijski odbor:

- a) saslušava policijskog službenika, ako je to potrebno;
- b) poziva svjedoke i vještake, kada je to prijeko potrebno;
- c) traži i prikuplja od mjerodavnih tijela sve relevantne podatke;
- d) usvaja poslovnike koji se objavljuju u "Službenim novinama FBiH".

(4) Odluke policijskog odbora temelje se na Zakonu i potpuno i pravilno utvrđenim činjenicama. Odluke policijskoga odbora su konačne, s tim što mogu biti predmetom sudskoga preispitivanja sukladno vrijedećim zakonima, i dostavljaju se podnositelju žalbe u roku od osam dana od dana donošenja.

(5) Policijski odbor odlučuje o žalbi u roku od 20 dana od dana primitka žalbe, osim ako ovim Zakonom nije drukčije propisano.

(6) Žalba podnijeta policijskom odboru ne odgađa izvršenje odluke ukoliko nije drukčije propisano ovim Zakonom.

(7) Pri odlučivanju o žalbi podnijetoj na odluku stegovnog povjerenstva, policijski odbor postupuje prema članku 105. stavku 4. ovoga Zakona.

Članak 125.
Sastav policijskoga odbora

(1) Policijski odbor čine dva policijska službenika s činom glavnoga inspektora, koji predstavljaju policijski organ, i jedan državni službenik iz Ministarstva.

(2) Najmanje jedan član policijskoga odbora mora biti diplomirani pravnik, a zasjedanjem policijskog odbora predsjedava osoba koja ima najdulje radno iskustvo u činu iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Ministarstvo predlaže Vladi Federacije dva državna službenika za kandidate u policijski odbor. Policijski organ predlaže Vladi Federacije četiri policijska službenika za kandidate u policijski odbor. Vlada Federacije od predloženih kandidata imenuje članove policijskoga odbora na mandat od dvije godine, bez mogućnosti drugoga mandata.

(4) Član policijskoga odbora mora biti neovisan u svome radu i nepristran.

(5) Član policijskoga odbora može biti razriješen dužnosti prije kraja svoga mandata samo po odluci Vlade Federacije zbog iznimnih okolnosti i uz prethodnu suglasnost ostalih članova policijskoga odbora.

DIO ČETVRTI
PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 126.
Prijelazna odredba o imenovanju

(1) Policijski službenik koji je na dužnosti rukovoditelja policijskoga organa u vrijeme stupanja na snagu ovoga Zakona na toj dužnosti ostaje do isteka mandata na koji je stupio sukladno Zakonima i propisima koji su bili na snazi prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(2) Iznimno od odredaba ovoga Zakona, policijski službenik iz stavka 1. ovoga članka po isteku mandata gubi čin glavnoga generalnog inspektora i vraća se u čin glavnoga inspektora.

(3) Stavak 1. ovoga članka neće se tumačiti na način kojim bi se spriječila smjena policijskoga službenika sa položaja rukovoditelja policijskog organa ili prekid radnoga odnosa tog policijskog službenika sukladno odredbama ovoga Zakona.

(4) Prvo imenovanje rukovoditelja policijskog organa, prema ovome Zakonu, provodi se po isteku mandata iz stavka 1. ovoga članka.

(5) Prvo imenovanje zamjenika rukovoditelja policijskog organa, sukladno ovome Zakonu, provodi se u roku od devet mjeseci od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.

(6) Iznimno od članka 59. ovoga Zakona, za prvo imenovanje rukovoditelja i zamjenika rukovoditelja policijskog organa do kojega će doći nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, a prije 1. siječnja 2007. godine, kandidati za te položaje ne moraju ispunjavati uvjet od tri godine rada u činu glavnoga inspektora.

Članak 127.

Prijelazne odredbe o plaćama

(1) U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona Vlada Federacije donijet će uredbu o plaćama i naknadama za policijske službenike, a na temelju prijedloga ministara utemeljenog na prijedlogu rukovoditelja i sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Policijskim službenicima kojima prema novoj strukturi plaća bude obračunata niža osnovna plaća od one koja im je obračunata dan prije stupanja na snagu ovoga Zakona, dodijelit će se osobni prijelazni iznos.

(3) Prijelazni iznos iz stavka 2. ovoga članka bit će jednak razlici između novoodređene osnovne plaće policijskog službenika obračunate sukladno ovome Zakonu i osnovne plaće na koju je imao pravo dan prije stupanja na snagu ovoga Zakona.

(4) Policijski službenik ima pravo na prijelazni iznos iz stavka 2. ovoga članka sve dok razlika u plaći iz stavka 3. ovoga članka ne bude pokrivena budućim uvećanjima njegove osnovne plaće. U tome razdoblju usklađuju se navedeni prijelazni iznosi prilikom svakog uvećanja njegove nove osnovne plaće.

Članak 128.

Dodjela činova

(1) Policijskim službenicima koji su na dan stupanja na snagu ovoga Zakona uposlenici policijskog organa, dodjeljuje se čin sukladno odredbama ovoga Zakona te ukupnim radnim policijskim iskustvom i ispunjenjem minimalnih uvjeta vezanih za obrazovanje propisano za čin.

(2) Uvjeti za dobivanje čina su sljedeći:

- a) godine radnoga iskustva kao policijskog službenika te radno mjesto;
- b) godine rada na trenutnom radnom mjestu;
- c) obrazovanje;
- d) stegovna evidencija.

(3) Radno iskustvo policijskog službenika sa VI. i VII. stupnjem školske spreme uzima se u obzir od dana završetka obrazovanja.

Članak 129.

Imenovanje policijskog odbora

U roku od jednog mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Vlada Federacije uspostaviti će policijski odbor i imenovati članove policijskog odbora iz članka 124. ovoga Zakona.

Članak 130.

Propisi Vlade Federacije

U roku od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, Vlada Federacije usvojiti će propise o:

- obliku policijske iskaznice i značke te izgledu policijske odore (članak 5. stavak 3.);
- tekstu prisege (članak 58. stavak 3.);
- načelima privremenog premještanja u drugu instituciju (članak 65. stavak 4.);
- činovima policijskih službenika (članak 69. stavak 5.);

- drugim oblicima naknada (članak 95.);
- plaćama i naknadama (članak 127. stavak 1.).

Članak 131.
Propisi ministra

(1) U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona, ministar će donijeti propise o:

- načinu držanja i nošenja oružja i streljiva (članak 6.);
- uporabi sile (članak 27. stavak 4.);
- sadržaju i obliku ugovora o uposlenju (članak 54. stavak 2.);
- usavršavanju policijskih službenika (članak 57. stavak 2.);
- postupku internoga premještanja policijskih službenika (članak 64. stavak 7.);
- postupku za promicanje policijskih službenika (članak 74. stavak 1.);
- internoj objavi slobodnih radnih mjesta (članak 75. stavak 5.);
- ocjeni rada (članak 80. stavak 5.);
- načinu i visini naknada za rad u posebnim uvjetima (članak 99. stavak 5.);
- stegovnom postupku (članak 105. stavak 4.);
- nagradama.

Članak 132.
Propisi rukovoditelja

U roku od tri mjeseca od stupanja na snagu ovoga Zakona, rukovoditelj će donijeti propise o:

- nošenju policijske odore (članak 5. stavak 2.);
- naknadi štete (članak 24. stavak 3.);
- načinu obrade osobnih podataka (članak 33. stavak 2.);
- povjerljivim informacijama policijskoga organa (članak 37. stava 2.);
- načinu i rasporedu testiranja (članak 50.) i
- nastavnom planu i programu osnovne obuke (članak 55. stavak 2.).

Članak 133.
Prijelazne odredbe o prekidu radnoga odnosa

(1) Sukladno međunarodnim obvezama Bosne i Hercegovine, nijedna osoba, ni pod kakvim okolnostima, ne može biti u radnome odnosu na temelju ovoga Zakona, ako mu je IPTF odbio certifikaciju ili mu je IPTF ukinuo ovlasti za primjenu policijskih ovlasti.

(2) Sukladno međunarodnim obvezama Bosne i Hercegovine i pored temelja propisanih ovim Zakonom glede prekida radnoga odnosa policijskog službenika, radni odnos policijskog službenika se prekida i ne produljuje se ni u kom obliku, niti na bilo koji način i ni pod kakvim okolnostima, ako je policijskom službeniku IPTF odbio certifikaciju, odnosno ako mu je IPTF ukinuo ovlasti za primjenu policijskih ovlasti.

Članak 134.

Policijski službenici koji su imenovani na javnu dužnost prije stupanja na snagu ovoga Zakona

(1) Iznimno od članka 38. ovoga Zakona, osoba koja je na dan stupanja na snagu ovog Zakona obnašala javnu dužnost na koju je izabrana može u roku od 30 dana od isteka ili prekida mandata na toj dužnosti ponovno stupiti u policijski organ kao policijski službenik, ako ispunjava sljedeće uvjete:

- (a) da je bila uposlena kao policijski službenik u policijskom organu izravno prije nego što je bila izabrana na dužnost,
- (b) da ju je registrirala IPTF kao policijskog službenika,
- (c) da se na nju ne odnosi članak 133. ovoga Zakona.

(2) Osobe iz stavka 1. ovoga članka po povratku u policijski organ kao policijski službenici dobivaju čin sukladno odredbama članka 128. ovoga Zakona.

Članak 135.

Prestanak vrijednosti ranijeg zakonodavstva

(1) Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaju vrijediti odredbe zakona i drugih propisa kojima se uređuju pitanja propisana ovim Zakonom.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka i do donošenja odgovarajućih propisa navedenih u ovome Zakonu a najdulje u trajanju od tri mjeseca od dana stupanja na snagu ovoga Zakona, policijski organ može i dalje primjenjivati propise iz stavka 1. ovoga članka u mjeri u kojoj nisu u suprotnosti s ovim Zakonom.

Članak 136.

Raniji stegovni postupci

(1) Nakon stupanja na snagu ovoga Zakona svi stegovni predmeti koji su bili u postupku rješavanja pred stegovnim tijelom mjerodavnim za njihovo rješavanje prema ranije vrijedećim zakonima i propisima, rješavat će se sukladno zakonima i propisima koji su vrijedili u vrijeme podnošenja zahtjeva za pokretanje postupka navedenom stegovnom tijelu.

(2) Svi predmeti koji su u postupku rješavanja pred Odjelom za unutarnju kontrolu na dan stupanja na snagu ovoga Zakona, rješavat će se sukladno ovome Zakonu.

(3) Svatko se smatra nevinim za stegovni prekršaj zbog bilo kojega djela ili propusta, a koje nije predstavljalo stegovni prekršaj kada je bilo počinjeno i neće mu se izreći mjera teža od one koja je bila propisana u vrijeme kada je stegovni prekršaj počinjen.

Članak 137.

Stupanje na snagu

Ovaj Zakon stupa na snagu narednoga dana od dana objave u "Službenim novinama FBiH".

PREDSJEDATELJ
DOMA NARODA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

Slavko Matic

PREDSJEDATELJ
ZASTUPNIČKOGA DOMA
PARLAMENTA FEDERACIJE BIH

Muhamed Ibrahimović